

1 G. JOSSE: [simultani prevod]

2 P: Gospodine Savkiću, kada smo juče završili sa radom, ja sam Vas pitao
3 o Vlasenici, odnosno razdaljini između Vlasenice i Milića, i Vi ste Sudskom veću
4 rekli da ste živeli u Milićima i da je bilo vrlo teško stići do Vlasenice. Znete
5 da ste u Vlasenici bili na 14. sednici Skupštine. Je li tako?

6 O: Da. Na sjednici koja je održana 14-oga, 14. aprila, a ne znam broj
7 sjednice.

8 P: Nakon toga, kada ste ponovo otišli u mesto Vlasenica?

9 O: Pa ne bih mogao da se sjetim, ali proteklo je od tada poprilično
10 vremena. Šta ja znam, možda 20, 30 dana. Možda i više.

11 P: Koliko Vi znate, kako je došlo do eskalacije nasilja u Vašoj opštini?

12 O: Do eskalacije nasilja došlo je jel /?jer/ u ovom periodu pojavio se
13 veliki broj diverzija i zasjeda koje su se dešavale na glavnim putevima - ja
14 samo to već spomenuo -

15 P: Moram da Vas prekinem. Samo trenutak.

16 Kad kažete "u to vreme", na koje vreme tačno mislite?

17 O: Mislim na vrijeme u periodu od, recimo kraja aprila i čitav mjesec
18 maj.

19 P: Vi ste doduše pominjali sabotaze i zasede u sasvim drugom kontekstu,
20 ali da Vas sada pitam konkretno: šta mislite, na koje to sabotaze i zasede
21 mislite?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Prevažodno mislim na sabotaže i zasjede koje su se odvijale na
2 glavnom magistralnom putu Vlasenica - Milići - Zvornik, odnosno Bratunac. I na
3 regionalnom putu Milići - rudnik boksita - Skelani. Ja ću nabrojati samo one
4 značajnije. Kad su u pitanju sabotaže, već sam rekao da je, doduše kasnije,
5 znači tamo negdje poslije 26. maja, srušen most u Novoj Kasabi, na magistralnom
6 putu. Spomenuo sam i da je izvršena diverzija na jedan od tunela na ovom
7 regionalnom putu prema Rudniku i da je isti zatrpan posječenim stablima drveća
8 iz...iza tunela.

9 Međutim, najkrvaviji... Zatim, u čitavom ovom periodu, oružane
10 formacije, pogotovu...pogotovu u selu Žutica - to je prema Rudniku, jednostavno
11 su postavljali barikade i kidnapovali, odnosno otimali kamione kojima se vozila
12 ruda boksita, autobuse i autobus i sa putnicima. Znači kid...kidnapovali su i
13 putnike. Najteži svakako incident bio je, čini mi se 21. maja, kada je u istom
14 tom selu jedna oružana formacija zaustavila, odnosno na TAM-ić koji je prevezio
15 civile - tamić je kamion nosivosti 3 tone, znači, sa karoserijom natkrivenom,
16 oo... karoserijom ceradom - kada je bačen eksploziv i kada su ubijene, koliko se
17 sjećam, dvije žena, jedan klinac, jedno dijete, mladić od 17-18 godina i čini mi
18 se - ne čini mi se nego pet muških osoba. Tada sam prvi put vidio kako izgledaju
19 žrtve na koje se baci eksploziv, a kasnije možda i djelomično, od strane
20 pripadnika..., masakriraju. Iz tog kamiončića, na sreću, uspjeli su da pobjegnu,
21 čini mi se, dvoje djece, jedan čovjek i, interesantno, i jedna žena je uspjela
22 da pobjegne.

23 Drugi težak incident desio se -

24 P: Moram da Vas prekinem.

25 Nekoliko stvari: prvo, u tom periodu od sredine aprila pa recimo do
26
27
28
29
30

1 kraja maja, šta ste Vi lično radili?

2 O: Ja sam bio... radio sam faktički dva posla. Jedan posao je da sam
3 vodio obezbeđenje odnosno najviše, da tako kažemo, to inženjerijsko obezbeđenje,
4 tačnije rečeno, gdje god je zatrebalo - recimo, ja sam bio čovjek koji je probio
5 taj put kada je tunel miniran pošto sam u Jugoslovenskoj narodnoj armiji služio
6 inženjeriju - znači, obavljao sam takve poslove kada je... gdje god zatrebalo da
7 se provjeri da li je nešto minirano ili da se uklone posledice miniranja. U tom
8 periodu sam to radio. Pored toga, ovaj... u tom periodu već haosa... zbog haosa
9 koji je vladao na određen način radio sam za potrebe seoskih straži, davao sam
10 im savjete isto vezano oko inženjerijskog uređenja, odnosno obezbeđenja položaja
11 oko njihovih sela. To je, recimo, uglavnom, u tom periodu, bio moj posao.

12 P: A ta nasilna dela koja ste Vi počeli sada da nam opisujete - kako ste
13 za njih saznali? Drugim rečima, koji su bili Vaši izvori informacija u to vreme?

14 O: Pa ja sam to sve vidio. Ja... to sam sve vidio svojim očima. Rekao
15 sam već, most u Kasabi vidio sam i opisao sam u kojoj fazi i na koji način je
16 srušen. Gore sam rekao da sam lično ja posledice miniranja tunela i zaprečavanja
17 stablima puta sa obezbeđenjem rudnika građevinskim mašinama uklonio.

18 A poginulo je, u ovoj zasjedi u Žutici, lično sam ih vidio kada su
19 ispred Doma... Doma zdravlja u Milićima, kada su ih istovarali iz auta kojim su
20 dovežena. Znači, lično sam ih vidio. Taj čovjek koji je pobjegao zove se Radomir
21 Ilić. Ima nadimak "Kratki". On nam je sve ispričao šta je se tog dana desilo u
22 Žutici.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Kada je u pitanju zasjeda u Konjević Polju, mislim da se ona desila 26.
2 maja pošto je, rekao sam, na prošloj sjednici da smo mi nastavili kao firma
3 raditi taj posao, i dalje voziti rudu u Glinicu, u Birač, za razliku od prije
4 kada su kamioni išli zavisno od vremena kako su se utovarali, ovaj put tu oni su
5 išli u konvoju, znači, od 30 do 50 kamiona. Muslimanske formacije gdje je glavni
6 organizator bio upravo spominjani Ferid Hodžić, ali i već formirana jedinica.
7 Znači, vojna jedinica čiju smo knjižicu gledali. Ta... 16. muslimanske brigade,
8 pripadnici iz te brigade u Konjević Polju napravili su zasjedu tom konvoju pri
9 povratku iz Zvornika pri čemu su -

10 P: U redu. U redu. Zastanite.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Josse, svedok je objasnio pre
12 nekoliko trenutaka da ovo što opisuje da je to bilo početkom aprila pa do kraja
13 maja. Ovo Sudsko veće je čulo svedočanstva o tome da je preuzimanje vlasti uz
14 pomoć vojske, da je do njega došlo 23. i 24. aprila. Da bismo bolje razumeli
15 svedočenje ovog svedoka, mislim da bi bilo od koristi da znamo da li kada je
16 došlo do ovih događaja, da li je to bilo već nakon što je došlo do oružanog
17 sukoba ili preuzimanja vlasti, kako god hoćete - drugim rečima, šta je izazvalo
18 šta. Jer dosadašnje svedočenje ukazuje na to... odnosno, kao da govori "evo, to
19 se dogodilo", ali mislim da je potrebno da se objasni situacija kako bi Sudskom

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 veću bilo jasnije i lakše da razume kako su događaji sledili. Naravno,
2 razumećete da nam je za potpuno razumevanje potreban ceo kontekst i to bi Sudsko
3 veće htelo i da postigne, odnosno da potpuno razume situaciju.

4 G. JOSSE: [simultani prevod] Časni Sude, sasvim razumem. Mogu li samo da
5 Vam kažem kako nameravam da vodim svedoka, odnosno svedočenje u vezi sa ratom
6 1992. godine jer on ima, kao što je već jasno, dosta detaljno znanje? Srećom, iz
7 naše perspektive, postoje i neki dokumenti koje možemo proceniti, a ne samo
8 svedočenje iz druge ili iz treće ruke. I ja nameravam to da predočim ovde, ali
9 ja sam hteo prosto Sudskom veću da damo uvid odnosno opšti presek toga šta tek
10 predstoji. Inače bi sve jako dugo trajalo.

11 P: Gospodine Savkiću, pre nego što nastavimo sa konkretnim događajima u
12 toku ovih neprijateljstava 1992. godine, Sudsko veće bi htelo da čuje, odnosno
13 da Vi te događaje koje ste već opisali, stavite u neku vrstu konteksta. I to je
14 donekle bila i moja namera kad sam Vas pitao gde ste se fizički Vi nalazili u to
15 vreme.

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Tamo gde ste se Vi nalazili, u Milićima - o tome nema spora, zar ne? -
2 to je bilo potpuno pod srpskim vlastima. Je li tako?

3 O: Pa ja sam već rekao kod podjele da je u Milićima već prije ovoga
4 slučaja preuzimanja vlasti u Vlasenici, formirana i zaživela Skupština opštine
5 Milići bez ikakvog nacionalnog predznaka. Znači, ona je apsolutno figurirala,
6 imala svoju Skupštinu, imala svoj izabrani Izvršni odbor.

7 A ja bih ipak želio da gospodinu predsjedniku Suda pojasnim, da ga samo
8 podsjetim da kod mog izlaganja, kada su u pitanju paramilitarne organizacije,
9 naoružavanje, da sam ja već tada rekao da je već od septembra mjeseca 1991.
10 godine, a posebno u februaru i martu mjesecu 1992. godine, u selu Đile i u ovome
11 selu, Žutica, dešavalo se sve ovo manje, samo što nije imalo... Znači, potpuno
12 isto. Pojava formacija naoružanih ljudi koji su zaustavljali naše radnike,
13 vraćali ih pješke, maltretirali... Kidnapovanje kamiona i ovoga... u selu Žutica
14 - znači, bilo je i u februaru i u martu mjesecu.

15 P: A što je sa onim delovima opštine koji su, prema onom protokolu, bili
16 ustupljeni Muslimanima na upravu? Imate li ikakve predstave o tome šta se tamo
17 događalo u smislu preuzimanja vlasti?

18 O: Jas... ja sam već spomenuo - ako mislite na sela koja su ostala
19 geografski u opštini Milići - ja sam već nabrojao neka. Znači, s njima se o
20 svakom incidentu koji se dešavao, kao recimo u Đilama, razgovaralo. Doduše, vrlo
21 često, između rukovodstva -

22 P: Ponovo moram da Vas prekinem. Tačno je, zar ne - nadam se da mi Sud
23 dopušta da Vas u ovome vodim - dakle, što se Vas tiče, nakon što je dogovoren

24
25
26
27
28
29
30

1 onaj protokol, više nije postojala opština Vlasenica već je bilo nekoliko
2 odvojenih, zasebnih entiteta? Vi ste govorili samo o entitetu Milića? Je l' sam
3 Vas ja dobro shvatio?

4 O: Ja sam u ovom trenutku govorio samo o Milićima. Da. O op...opštini
5 Milići. Ne entitet, to je za nas apsolutno bila legalna opština Milići.

6 P: A da li možete da nam kažete autoritativno /kako je prevedeno/ i sa
7 uverenjem, bar što se Vas tiče, šta se događalo u nekadašnjoj opštini Vlasenica
8 posle 14. aprila 1992. godine?

9 O: Već sam rekao da ja to mogu da govorim samo na osnovu naknadnih
10 razgovora, priča, najvećim dijelom sa Srbima, ali i sa Muslimanima koji su se
11 vratili poslije 1995. godine, odnosno u Vlasenicu. Znam, mogu govoriti o tim
12 saznanjima. Znači, gore lično više nisam bio. Ali ta saznanja su se uglavnom
13 ocrtavala u ovome. Znači, posle preuzimanja Vlasenice, odnosno formiranja
14 kompletno vlasti na čitavom tom dijelu teritorije, ostalom dijelu teritorije -
15 govorim o gradu Vlasenica i o okolnim selima; ne govorim o enklavi Cerska -
16 znači, tu je se pokušalo da ta formira vlast i ona je, što se tiče... zaživela,
17 znači, formirana je ponovo Skupština opštine, Izvršni odbor novi. Trebalo je par
18 dana da se ponovo formira stanica javne bezbjednosti jer ovaj načelnik, s
19 obzirom da je bio iz Milića, nije više želio gore ovaj... da se vraća. On je
20 preuzeo vrlo blizu novoformiranu stanicu javne bezbjednosti u Milićima.

21 Znači, pokušalo je se... uspjelo se... Međutim, u tom vremenu,
22 vjerovatno da je bilo, nažalost, pojedinaca - zbog toga sam ja i citirao prošli

23
24
25
26
27
28
29
30

1 put onog našeg čuvenog književnika nobelovca, iako mi je predsjednik Suda uputio
2 zamjerku na to, ali srž toga je da u takvim konfuznim situacijama, nažalost
3 ponekad isplivaju, kako on kaže "fukare", a to su pojedinci koji vjerovatno samo
4 čekaju takvu situaciju da naprave što više... ne da pokušaju da doprinesu
5 rješenju nego smutnji.

6 P: Ovo je moja greška. Ustvari verovatno sam ja mogao bolje ovo da
7 uvedem. No možda će ovo pomoći.

8 G. JOSSE: [simultani prevod] Možete li to da stavimo na grafoskop?

9 P: Gospodine Savkiću, dok sudski službenik ovo priprema, molim Vas da
10 pažljivo slušate ono što Vas pitam i nastojte da odgovarate konkretno na moja
11 pitanja. Siguran sam da su uvažene kolege svesne da Vi želite da što više
12 informacija ovde date, ali najbolje je da odgovarate na moja pitanja. Da li me
13 razumete?

14 O: Da.

15 P: Kao prvo, imate taj pokazivač. Molim Vas, pokažite nam gde se nalaze
16 Milići na karti.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospođu poslužiteljice, molim Vas,
18 pomognite da nam pokazuje na mapi, a ne na ekranu.

19 SVEDOK: [pokazuje]

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. JOSSE: [simultani prevod]

2 P: To je jugozapadno, je li tako?

3 O: Odnosno, više istočno u odnosu, ako mislite na Vlasenicu.

4 P: Da, hvala.

5 A pokažite, molim Vas, grad Vlasenicu.

6 O: [pokazuje]

7 P: I otprilike nam samo - da li možete da nam pokažete, uz pomoć tog
8 pokazivača - kuda su se kretale granice novoosnovane opštine Milići? One opštine
9 koja je osnovana onim protokolom iz aprila 1992. godine.

10 O: Granica je išla, znači, sada ovde gdje pokazujem; ovo malo selo
11 Pribinići, obuhvatalo je selo Vukšići, i išlo je, znači, ovde... obuhvatalo je
12 selo Buljeviće, Vandiće, Metaljku, Rogosiju. Ovde nema da piše, ovde dolaze...
13 gdje piše Šadići Donji, to su Šadići isto Gornji, tu su Korita; vraća se ovdje,
14 Neđeljišta i ide ovamo - obuhvata Tikvariće, Drakuliće, Donji Zalukovik, Bakiće,
15 aa... ovde je prelazilo, išlo ovom rijekom Zeleni Jadar; obuhvatalo je znači,
16 ovaj dio teritorijalno, odnosno mjesto Zagrađe i onda je išlo granicama bivše
17 opštine Vlasenica prema Han Pijesku, prema Rogatici, prema Srebrenici i išlo
18 je... pratilo je znači, skroz ovamo ovu granicu istočnu prema opštini, ponovo
19 Srebrenica i ovaj ovdje dio koji sad pokazujem, to je opština Bratunac. To je
20 bila opština Milići.

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Nije lako shvatiti onome tko čita

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 transkript. Ja bih možda zamolio svjedoka da za vreme pauze to označi na jednom
2 posebnom primjerku ove karte.

3 G. JOSSE: [simultani prevod] U redu, časni Sude.

4 P: Ja pokušavam ustvari... Biste li mogli na isti način pokazati gdje je
5 bila granica odnosno gdje je granica između srpske općine Vlasenica i
6 muslimanske općine Vlasenica?

7 O: Srpska opština Vlasenica, znači, prolazila je sada ovde, s ove
8 tromeđe opština... novoformirane opštine Milići, ovde je opština Han Pijesak i
9 išla je, znači, granicom sa Han Pijesačanskom opštinom. Ovde negde počinje
10 granica sa opštinom Kladanj, i ovde negde počinje granica sa opštinom Šekovići,
11 i onda bi ovde obuhvatila srpska sela Lukiće, Simiće... Simiće, pa bi ovde negde
12 prešla na ovaj potok koji nema ime i ušla u grad Vlasenicu. U gradu Vlasenici je
13 posebno opisana granica, a iza Vlasenice, znači, obuhvatala bi ovde srpska
14 mjesta... - išla bi negdje prema kom...komunikaciji prema Milićima i onda bi
15 skrenula na ovaj... na ovaj dio prema rijeci Zeleni Jadar.

16 Znači to je, da tako kažemo, ovaj zapadni, odnosno sjeverozapadni dio
17 opštine... opštine Vlasenica. Očito da je ona najmanja od opština.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Savkiću, mi ćemo vidjeti
19 možemo li Vam pribaviti još jednu kartu, pa ćemo Vas zamoliti da tijekom pauze
20 ucrtate linije na kartu tako da nam bude lakše to shvatiti i pratiti.

21 Gospodine Josse, nastavite molim.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. JOSSE: [simultani prevod]

2 P: Uzmimo kao primjer 20. aprila 1992. Vi se nalazite u Milićima. Da li
3 ste Vi znali što se u to vrijeme događalo u muslimanskoj općini Vlasenica?

4 O: Ja sam rekao da sam prije svega putem načelnika stanice javne
5 bezbjednosti, koji je normalno dolazio svaku večer ili u većini slučajeva dolazio
6 i susretali smo i razmjenjivali smo ove... informacije koje smo imali, odnosno
7 vodili jedan razgovor kao prijatelji. Uglavnom, na osnovu njihovih... njihovih
8 saznanja - znači, stanice javne bezbjednosti, znao na određen način šta se
9 dešava u najvećem dijelu - govorim prije svega ove enklave vezano za Cersku jer
10 ona nam je vrlo bila bitna zbog transporta rude koju smo vršili putem kojim sam
11 ja rekao, prema Zvorniku, a ova enklava se naslanjala na taj put.

12 P: Vijeće bi željelo znati jeste li Vi znali da je tamo došlo do kakvog
13 preuzimanja vlasti?

14 O: Da li sam saznao da je 20-og ili u noći 21-og? Da, saznao sam da je
15 poslije onih svih detalja koje sam prošli put opisao, saznao sam da je preuzeta
16 vlast. Preuzeta. Ali znači, nakon par dana, kada je i konstituisana.

17 P: Kada sam iznio sažeto prije nekoliko minuta što ste govorili, Vi ste
18 zapravo oba puta i tijekom godina prikupljali podatke i nastojali bolje shvatiti
19 što se zapravo dogodilo s raznim srpskim selima tijekom sukoba u proljeće i
20 ljeto 1992. Je li tako?

21 O: Da.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: I točno je reći da Vi smatrate da posjedujete veliku količinu
2 detaljnih saznanja u vezi s time, te da možete odgovarati na pitanja u vezi sa
3 nekim od ovih slučajeva? To je točno, zar ne? Ja namjerno postavljam vrlo široka
4 pitanja s tim u vezi.

5 O: To... to je neosporno. Da.

6 G. JOSSE: [simultani prevod] Ja bih htio sljedeću temu obrađivati tako
7 što ćemo pogledati neke dokumente.

8 Zamolio bih Vijeće i sve da pogledaju dokument pod razdjelnikom 11. Ovo
9 je izvještaj stanice javne sigurnosti Milići kojega je potpisao gospodin
10 Bjelanović. Je li on onaj načelnik policije o kojem ste ranije govorili?

11 O: Da.

12 P: Mislim da ste Vi donijeli ovaj konkretni dokument. Je li točno?

13 O: /prevod engleskog transkripta: "Da."/

14 P: Kako ste Vi došli u posjed ovoga dokumenta?

15 O: Iz ovoga dokumenta... - ne vidi se datum kad je rađen, ali vjerovatno
16 je da je ovo jedan dokumenat koji je upravo načelnik radio, vjerovatno i za
17 Centar, a koji mi je dat za vrijeme dok sam bio predsjednik Skupštine opštine.
18 Onda je vjerovatno, što je sasvim normalno, dostavljen i meni i znači, to je
19 dokumenat koji ja imam poprilično znači dugo.

20 Sad, to je sigurno to, ratni period, samo ne znam da li sam ga dobio baš
21 prije nego što sam postao predsjednik Skupštine opštine ili možda i ranije. Ne
22 mogu sad da se sjetim. Ali to je evo, recimo, jedan od dokumenata gdje se
23 pokušalo stručno da prikažu žrtve, odnosno gubici koji su se odigrali u tom

24

25

26

27

28

29

30

1 jednom periodu. A vidi se iz datuma koji je to period.

2 P: Vijeću bi vjerojatno bilo od pomoći da im kažete - ako znate naravno
3 - s kojom svrhom je gospodin Bjelanović sačinio ovaj dokument. Zašto ga je uopće
4 napravio - znate li?

5 O: Da, znam. Napravljen je zbog toga da se napravi jedan presjek i da se
6 počnu pred istražnim organima, odnosno pred tužilaštvima pokretati konačno
7 postupci za krivične prijave. Do tada smo za izvore informacija imali samo
8 preživljene, a u ovom periodu već imamo i proces u kome je došlo do
9 zarobljavanja određenog broja pripadnika paravojnih ili vojnih muslimanskih
10 formacija od kojih su dobijene odgovarajuće izjave koje su uglavnom potvrđivale
11 ono što su preživjeli iz ovih, aj' da kažemo nesreća, incidenata il' ne znam
12 kako već, doživjeli.

13 Znači, svrha, pretpostavljam, ovoga... - jedna stvar, a druga stvar, već
14 su se počela praviti i dokumentacija stradanja na prostoru opštine Milići.

15 P: Ja neću od Vas tražiti da pojedinačno govorite o svakome od ovih
16 incidenata. No, ako pogledate osam različitih događaja opisanih u ovome
17 dokumentu, recite - jeste li Vi obišli mjesto ijednoga od tih događaja, kratko
18 nakon šta su se dogodili? I jeste li Vi osobno vidjeli mjesta ta i što se na
19 njima dogodilo i kakva je bila posljedica ovoga svega - možete li nam nešto
20 detaljnije o tome reći?

21 O: Samo momenat da samo još jednom pogledam o kojim je sve događajima
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 riječ. Da, jesam, izuzev... izuzev što nisam bio na mjestu napada na konvoj
2 kamiona u Konjević Polju, zato što to više poslije tog datuma nije moglo se zato
3 što su tu bile muslimanske formacije. U svim ovim mjestima sam bio, a kada je u
4 pitanju mjesto Podravanje koje je naknadno priključeno opštini Miliće -

5 P: Koji je to broj, molim Vas?

6 O: Samo momenat. To je na strani 5 pod brojem 8 - napad Muslimana na
7 selo Podravanje i rudnički kop Braćan. Lično sam bio čitavo vrijeme ovoga
8 napada.

9 P: Dobro. Recite nam što ste Vi tamo radili.

10 O: 22.09. dobio sam zadatak da na rudniku prema jednom kanjonu napravim
11 jedno minsko polje. S obzirom da je na rudniku bio izuzetno mali broj radnika
12 rudnika koji su činili obezbeđenje na tom rudniku, 23-eg izjutra sam stigao i na
13 toj jednoj deponiji... deponiji jalovine - to je izuzetno izrovano zemljište -
14 radio sam to minsko polje. Stražu su mi radili... činili odnosno obezbeđenje dva
15 radnika iz obezbeđenja rudnika. Taj dan nisam uspio to završiti. Zbog toga sam
16 ostao noćiti na tom rudniku, a izjutra, negde oko... u ranim satima, znači čim
17 se malo bolje razvid'lo, kako bi na srpskom rečeno odnosno kad je dan
18 preovladao, pošli smo da završimo to minsko polje i u tom trenutku kada smo
19 počeli to raditi počeo je opšti napad iz svih pravaca, kako na rudnik tako isto
20 i na selo, srpsko selo Podravanje koje je brojalo negdje preko 100 domaćinstava
21 i bilo je, znači, vezano za rudnik.

22 Vrlo brzo muslimanske formacije ovladale su ovim kopom Braćan. To je

23

24

25

26

27

28

29

30

1 jedna dominantna kota iznad centralnog kopa Podbraćan. Dok su borbe za ostali
2 dio rudnika i selo Podravanje trajale čitav dan sve dok se nije smračilo. U
3 međuvremenu, jedan dio posade obezbeđenja koji se nalazio na ovom kopu Braćan,
4 uspio se spustiti do nas u Podbraćan i ispričali su nam sve gore šta se desilo,
5 odnosno rekli su za ljude koji su gore izginuli.

6 U toku noći, čitavu noć, počeli su pristizati stanovnici sela
7 Podravanje.

8 Priče su bile stravične. U toku noći primijetili smo - moram istaći
9 jedan detalj kad sam se usput sjetio: snage koje su napadale, ne samo ovo mjesto
10 nego i mnoga druga mjesta, nikada povici nisu bili za Bosnu i Hercegovinu ili
11 bilo šta drugo slično. Uvijek je bilo jedna - ne bi znao reći, to treba doživiti
12 - vriska Allah ekber. Svakome je bilo poznato šta te riječi znače. Sutradan... U
13 međuvremenu, u noćnim satima, iako je znači, i dalje sve kompletno u okruženju,
14 uspjela se jedna jurišna jedinica probiti do nas u kopu dole, centralnom kopu
15 Podbraćan.

16 Sutradan, kada smo pokušali sa tom jedinicom - s obzirom da veliki broj
17 stanovnika Podravanja još uvijek nije pristigao - pokušali smo da nađemo te
18 mještane da idu sa nama kako bi vratili selo Podravanje iako je selo Podravanje
19 bilo rasprostranjeno na nekih... skoro stotinjak kvadratnih kilometara.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Nažalost, od straha samo 18 stanovnika je krenulo s nama. Nismo smjeli ići zbog
2 toga što bi mogli se među sobom poubijati, kako sa stanovnicima tako i sa...
3 prije svega sa stanovnicima.

4 Odmah na tom kopu Braćan, kod kuće nekog Bože, našli smo dva radnika iz
5 obezbeđenja rudnika. Jedva smo ih prepoznali jel /?jer/ su nam izgledali kao
6 djeca, a onda kada smo prišli vidjeli smo zbog čega je to. I kod jednog i kod
7 drugog na dijelu polnog organa i stomaka, okolo znači, kružno ili elipsoidno,
8 zavisi... ostali su neizgoreni ugarci drveća - tačno onako kako ostanu kada se
9 napravi logorska vatra sklopljena u kupu. Ovaj je ovde dio tijela bilo je samo
10 smješa pepela i kostiju. I drugi dio je izgorio.

11 Čuli smo i da je u zaseoku Nikolići ostavljeno šest ranjenika. Neki od
12 tih ranjenika uspjeli smo... neke od mrtvih uspjeli smo izvuć'. Međutim, bile su
13 poubijane čitave porodice. Jedna od njih je porodica Marinković. Otac, majka,
14 dva sina. Kasnije nađeni su mrtvi svih šest ovih ranjenika.

15 Moram reći da je praksa u toku čitavog ovog ranje... rata kada su u
16 pitanju formacije iz Srebrenice, rijetko gdje druge formacije kao što su na
17 opštini Bratunac, Vlasenica, da s' nam se dešavalo da nađemo leš kraj leša,
18 jedan ništa, drugi izmasakriran. Dugo nam je trebalo da shvatimo zašto se jedni
19 leševi masakriraju, drugi se ne masakriraju. A onda smo otkrili i to na par
20 slučajeva jer je bilo teško Srbima da priznaju, odnosno borcima da priznaju

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 da su ponekad znali ostaviti i ranjene. I onda smo nakon ovog slučaja i svih
2 drugih došli do saznanja da se ranjenici masakriraju, a da se mrtvi ne diraju.
3 Još jednom tvrdim da je to uglavnom bilo vezano za formacije kada su u pitanju
4 srebrenički Muslimani.

5 P: Dobro, gospodine Savkiću. Sada ću pričati nešto drugo -

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ja imam nekoliko pitanja koja imaju
7 svrhu pojašnjenja.

8 Gospodine Savkiću, ja naravno sasvim dobro razumijem da vraćanje na ove
9 događaje ima emotivni učinak zato što je ono što nam govorite zapravo vezano za
10 užasna zvjerstva počinjena. No, bez obzira na to, ja bih Vam postavio nekoliko
11 vrlo jednostavnih pitanja.

12 Vi ste nam govorili o ovome selu Podravanje gdje ste Vi osobno bili
13 prisutni, kako kažete, za vrijeme tog napada. Isto tako ste nam rekli da je
14 Podravanje kasnije priključeno općini Milići. Kada ste Vi bili tamo, kada je
15 došlo do tog napada, koje je novoosnovane općine Podravanje bilo dio?

16 SVEDOK: I tada je novo... ovaj... i tada je Podravanje bilo u sastavu
17 novoformirane opštine Milići.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] A što ste zapravo mislili kada ste rekli
19 da je Podravanje kasnije priključeno općini Milići?

20 SVEDOK: Možda sam se... ili je loš prevod ili možda sam se... Znači,
21 Podravanje je bilo prije ovoga... zato što je gore... zato što je... molim Vas -
22 evo samo informacije radi: u ovom periodu 1992. godine, do kraja 1992. godine
23 odnosno u ovom periodu sva srpska sela na teritoriji opštine Srebrenica bila su
24 spaljena, razorena, opljačkana i ono što je se stiglo od strane muslimanskih
25 formacija pobiti, bilo je pobijeno. Zaključno sa junom mjesecom 1993. godine,

26

27

28

29

30

1 izuzev tri manja sela, Petrića, Kalimanići i Crvica, sva srpska sela - znači,
2 apsolutno sva - bila su spaljena. Prema tome, Podravanje je do ovog perioda 24-
3 og -

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine, no, ja još uvijek ne
5 razumijem što ste htjeli reći kada ste kazali "kasnije je priključeno". Naime,
6 ako je kasnije priključeno, onda bi to sugeriralo da prije toga, dakle ranije,
7 nije bilo priključeno Milićima.

8 SVEDOK: Da, razumio sam. Poštovana gospodo, kada sam govorio "kasnije",
9 mislio sam kada je formirana opština Milići. Znači, po onoj podjeli. Lako je iz
10 onoga dokumenta vidjeti da ona nije... da Podravanje nije pripadalo, zato što je
11 se nalazilo na teritoriji opštine Srebrenica, a kada su sva ova sela znači,
12 srebrenička popaljena i pogorila, od strane formacija... muslimanskih formacija,
13 onda smo pripojili opštini Milići - normalno, sa saglasnošću građana - to mjesto
14 opštini Milići.

15 Znači, taj termin "kasnije" odnosio se na ovu podjelu u Vlasenici.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Da li ja Vas onda dobro razumijem
17 ako mislim da je Podravanje bilo... odnosno, da u onom postojećem sistemu nije
18 bilo smješteno na teritoriju Vlasenice, nego na teritoriju općine Srebrenice. Je
19 li tako?

20 SVEDOK: /prevod engleskog transkripta: "Da."/

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Moje drugo pitanje bi bilo - a htio
22 bih samo biti siguran da sam dobro razumio Vaš iskaz - rekli ste da ste dobili
23 zadatak postaviti minsko polje u blizini rudnika. Naravno, dva puta se spominje
24 u engleskom riječ "mine" koja znači i 'mina' i 'rudnik'. No, da li ja dobro
25 razumijem da se radi o postavljanju mina na teren da bi se zaštitio rudnik koji

26

27

28

29

30

1 je možda bio dijelom poduzeća u kojem ste Vi radili? Jesam li u pravu? Je li to
2 točno?

3 SVEDOK: Da, da, poštovani Sude. Ja sam tačno rekao: minsko polje je
4 postavlja... postavljeno na dijelu rudniku prema kanjonu Jadra na jalovištu.
5 Jal... jal... jalovina je zemlja koja, da bi se došlo do rude, se znači, uzima i
6 transportuje na periferiju rudnika.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Da. Je li to također bilo na
8 teritoriju općine Srebrenica ili tamo gdje ste postavljali minsko polje ili pak
9 na teritoriju nekadašnje općine Vlasenica?

10 SVEDOK: Ovo je bilo na teritoriji nekadašnje opštine Vlasenica jer se
11 centralni dio rudnika nalazi na teritoriji opštine Vlasenica.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Selo je bilo na području Srebrenice,
13 a mine su bile, odnosno rudnik...

14 PREVODILAC: Prevodilac nije siguran o čemu se radi...

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] ...su bile na teritoriji Vlasenice.

16 U redu. To su bila moja pitanja.

17 Možete sada nastaviti, gospodine Josse.

18 G. MARGETTS: [simultani prevod] Časni Sude, mi smo upravo dobili
19 primerak ove karte.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Zatražićemo od svedoka u toku pauze
21 da...

22 Hvala Vam.

23 G. JOSSE: [simultani prevod] Molim da se ovome dodeli broj.

24 SEKRETAR: [simultani prevod] Dokument pod brojem 11 će nositi broj D137.

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U vezi sa tim samo da Vas pitam,
2 gospodine Savkić - vidim da se tu radi o spisku civilnih žrtava za koje Vi
3 kažete da je taj spisak bio pripremljen radi daljeg istraživanja - da li slične
4 liste napravljene i za civilne žrtve koje nisu srpske nacionalnosti?

5 SVEDOK: U... ja sam rekao da su ovo... ovo bile predradnje za podizanje
6 krivičnih prijava. Znači, za istražni postupak nadležnih sudskih organa. A kada
7 su u pitanju dešavanja, odnosno incidenti na... u... u muslimanskim selima, na
8 ovaj... ja znam da su podnošene i krivične prijave po tom osnovu.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ne, ne govorim samo o muslimanskim
10 selima. Mislim i na žrtve, dakle, nesrpske nacionalnosti na teritorijama koje su
11 bile pod kontrolom Srba.

12 SVEDOK: U ovom periodu... u ovom periodu - ako smo još uvijek... aaa...
13 ako smo još uvijek na... evo, ovo je bio septembar... U ovom periodu bio je
14 front već postavljen između srpske... srpskih, da tako kažemo, enklava i
15 muslimanskih enklava tako da... da u ovom periodu, znači, tih žrtava nije bilo,
16 izuzev vojnih žrtava. Ja govorim da je bilo krivičnih prijava za... za incidente
17 koji su se desili u periodu maja mjeseca, neovisno da li je riječ o srpskim ili
18 muslimanskim žrtvama.

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Da li ja onda to treba da
20 shvatim da je ovaj spisak sveobuhvatan? Da on obuhvata i muslimanske žrtve
21 krivičnog ponašanja?

22 SVEDOK: Ovaj spisak koji je pred nama ne sadrži... ovaj spisak ovde ne
23 sadrži muslimanske žrtve.

24 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. U tom slučaju ni dalje nije jasno da
25 li Vi hoćete da kažete da u ovom periodu, na teritoriji koju su kontrolisali
26 Srbi, nije bilo muslimanskih žrtava kriminalnih aktivnosti? Da je bilo samo

27
28
29
30

1 žrtava koje su nastale u borbenim akcijama? Dakle, meni nije sasvim jasno kako
2 da shvatim Vaš iskaz. Govorimo o periodu ili barem ovaj izveštaj pokriva kraj
3 maja 1992. godine, zatim juni mesec, septembar, 24. septembar. Dakle, meni nije
4 sasvim jasno to što ste Vi rekli u vezi sa mojim pitanjem da li je, odnosno da
5 nije bilo nesrpskih žrtava onoga što ste Vi nazvali krivičnim odnosno
6 kriminalnim aktivnostima u ovom periodu?

7 SVEDOK: Ja sam već objasnio da je ovaj spisak pravljen znači, tamo u
8 periodu kasnije od dešavanja koja su bila. Takođe sam rekao, ako se vežam...
9 vežemo za septembar, za slučaj kada je... za slučaj kada sam pričao o
10 Podravanju, onda je već tada, znači, apsolutno bio formiran front i bilo je
11 strogo, kao maltene u Prvom svjetskom ratu, strogo rovovski položaj i sa jedne i
12 sa druge strane. A kada sam rekao "ako se misli na period april, maj mjesec",
13 sve pojedinačne žrtve, i srpske i muslimanske, u tom periodu kada su bile
14 pojedinačne, sahranjivale su se... one se u ovoj informaciji, izuzev ako nisu
15 zvjerske, znači, ne tretiraju. A kada su u pitanju muslimanske žrtve u ovom
16 periodu, znam da su od stanice javne bezbjednosti podnošene krivične prijave
17 po... prema tužilaštvu po dijelu kada su u pitanju djela... odnosno teški
18 incidenti, zločini ili... nije uopšte bitno. Znači, znam da su podnos...
19 podnešene krivične prijave osnovnom... odnosno nadležnim tužilaštvima.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Međutim, to i dalje ne daje konačan
21 odgovor na moje pitanje da li ovaj spisak ne pokriva nesrpske žrtve, da li je
22 ikada sačinjen takav spisak, dakle, nesrpskih žrtava, žrtava kriminalne
23 aktivnosti. Da li su postojale slične liste nesrba?

24 SVEDOK: Ne... ne znam u ovom kontekstu, ali znam da su postojali
25 odgovarajući spiskovi već tada ovaj... dolazili i sad ja ne mogu da se sjetim
26 sve izvor /sic/ tih spiskova, ali postojali su.

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Gospodine Josse, možete
2 nastaviti.

3 G. JOSSE: [simultani prevod]

4 P: Ja ću se za trenutak vratiti na dokument pod brojem 11, ali Vas molim
5 da pogledamo sada dokument pod brojem 10.

6 G. JOSSE: [simultani prevod] I da se njemu dodeli broj.

7 SEKRETAR: [simultani prevod] To će biti broj D138. Dakle, dokument pod
8 tabulatorom 10.

9 G. JOSSE: [simultani prevod]

10 P: Ovde se radi o krivičnoj prijavi u vezi sa incidentom koji ste Vi
11 upravo opisali i to dosta detaljno. Na drugoj stranici u engleskoj verziji
12 nalazi se jedan širi opis, poduži opis samog incidenta. Da li Vi imate bilo
13 kakve ideje o tome šta se dogodilo sa ovom krivičnom prijavom?

14 O: Nažalost, ja nemam informaciju šta je osnovno javno tužilaštvo
15 Vlasenice uradilo po ovoj krivičnoj prijavi. U suštini, mislim da izuzev što su
16 uzete izjave od preživjelih, mislim da ništa drugo nije urađeno.

17 P: Molim da se sada ponovo vratimo na dokument pod brojem 11. Želim da
18 Vam postavim dva pitanja.

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Josse, samo nešto... Vidim da
20 se u ovoj krivičnoj prijavi pominje Naser Orić i to kao prvi. Da li je to ista
21 osoba protiv koje je podignuta optužnica u ovom Sudu?

22 G. JOSSE: [simultani prevod] Ja mislim da da.

23 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ne znam naravno, detalje optužbe protiv
24
25
26
27
28
29
30

1 njega, no da li - sad se obraćam Tužilaštvu - da li je ovo deo, odnosno ušlo u
2 optužnicu?

3 G. MARGETTS: [simultani prevod] Pa nisam to poredio, ali imam ovde kod
4 sebe optužnicu protiv Namera Orića.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pa da. Samo da bismo znali. Jer ukoliko
6 je to uključeno u optužnicu, to ili slične aktivnosti Namera Orića, onda mislim
7 da nije ni potrebno to mnogo objašnjavati, jer bar tužilac priznaje da ima
8 ozbiljnih razloga za uverenje da su i muslimanske grupe... no, vidim da svedok
9 želi nešto da nam kaže.

10 Gospodine Savkić, hteli ste nešto da kažete?

11 SVEDOK: Ne. Ov...ovakav zločin u ovim razmjerama sigurno nije... Ja
12 kol'ko se sjećam, a dobro se sjećam dijelova iz optužnice protiv Orić Namera -
13 Vi se sjećate da je ono zašto se on tereti kada su u pitanju poginuli, da je to
14 sramno u odnosu samo na ovo srpsko selo, a da ne govorim na druga srpska sela u
15 Srebrenici i šire koja su popaljena. To je sigurno.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. To ćemo proveriti.

17 Naravno, gospodine Josse, čak i ako ovaj napad nije unet, odnosno ne
18 spada među optužbe koje su iznesene u optužnici, ja ipak moram da se upoznam
19 najpre sa sadržajem tog predmeta, i ako bude potrebno, naravno, moguće da ćemo
20 malo više informacija o ovome saznati.

21 G. JOSSE: [simultani prevod] Pa ustvari, Tužilaštvo je ovaj dokument
22 podnelo Odbrani, po pravilu 68 i to pre izvesnog vremena. Sad sam upravo shvatio

23

24

25

26

27

28

29

30

1 da je to već dvaput preveden dokument, a nedavno je po pravilu 68 obelodanjen i
2 to sasvim nezavisno. Pa zato ta dva prevoda -

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim Vas, možete nastaviti. Međutim,
4 glavni razlog zašto pitam o tome je da li postoji bilo kakav spor o tome, o ovim
5 zverstvima koje je počinila muslimanska strana otprilike u ovo vreme u ovom
6 kraju. Govorimo, uzgred da kažem, samo o septembru 1992. godine.

7 G. JOSSE: [simultani prevod] Časni Sude, dopustite mi da nastavim jer
8 mislim da će ovde biti još dosta reči o tome i da mislim da je dosta toga
9 sporno.

10 P: Dakle, da Vas pitam svedoče još dve poslednje stvari. Konkretno,
11 pretposlednji pasus. Ili poslednji pasus, gde se zapravo pominje jedan
12 magnetofonski snimak razgovora između tog Namera i njegovog Bjelanovića odnosno
13 jedinice Bjelanović. Da li znate nešto o tome?

14 O: Da. Gospodin načelnik, Bjelanović Radomir, trebao je da bude, kako se
15 to kaže, svjedok tužilaštva u sporu protiv Namera Orića. Nažalost, riječ je o
16 čovjeku koji je izuzetno težak srčani bolesnik sa preživljena već, ko zna

17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 koliko, infarkta /?infarkta/. On se odazvao pozivu tužilaštva da se dâ, da se
2 uzme od njega izjava, međutim, prilikom uzimanja - pokušano je dva puta da se
3 uzme ta izjava - ali prilikom uzimanja drugi put te izjave došlo je do
4 strahovitog pucanja kapilara - ne mogu sad da se sjetim da li je to samo iz
5 nosa, usta ili tako dalje. O tome Tribunal ima informaciju... Ovaj razgovor je
6 javan. Ja sam lično njega slušao. I ne samo ja. On je išao radio-vezom rudničkih
7 traf... rudničkih radiostanica koje su... jedan dio tih radio-stanica je na ovom
8 kopu koji su zauzeli, Braćan - odnijele su muslimanske formacije i razgovor se
9 /?je/ tekao između njega, između Namera i načelnika vezano za oslobođenje jednog
10 dijela zarobljenika koje su muslimanske snage sa sobom, posle napada na rudnik i
11 Podravanje, odveli u Srebrenicu.

12 P: Drugo pitanje se odnosi načelno na stvari koje se nalaze u dokumentu
13 pod brojem 11. Mislim da ste Vi već rekli da o mnogim, ako ne svim incidentima,
14 možete dati dodatne informacije ukoliko se to od Vas zatraži?

15 O: Da.

16 G. JOSSE: [simultani prevod] Možda bi bilo od pomoći Sudskom veću, časni
17 Sude, siguran sam da mogu da usmeravam svedoka u ovome... Dakle, ako mu
18 postavljam takva pitanja o onome što je ustvari radio u toku čitavog rata, možda
19 bi onda postalo sve jasno.

20 P: Tačno je, zar ne, da ste Vi bili rezervni oficir u JNA i da otprilike
21 6. aprila 1992. godine Vi ste pristupili tadašnjem ili budućem VRS-u?

22 O: Da. Ali sam također rekao da sam obavljao i ove druge poslove vezano
23
24
25
26
27
28
29
30

1 za preduzeće "Boksit". Tako mi stoji u vojnoj knjižici.

2 P: Da. A po onome što ste rekli jasno je, Vi ste bili inženjerac i
3 ostali ste u vojsci do 1. novembra 1993. godine, kao što ste već rekli Sudu na
4 početku svog svedočenja, kada ste postali predsednik opštine Milići?

5 O: Da.

6 P: I takođe bi trebalo reći da ste u novembru 1992. godine postali
7 komandant bataljona, a da više niste bili inženjerski oficir. Je li tako?

8 O: Da.

9 P: Hteo bih da Vam postavim jedno vrlo konkretno pitanje, a onda ćemo se
10 nakratko, nakon pauze, vratiti na neka od pitanja koja su načelno dotaknuta u
11 dokumentu 11.

12 Odnosi se ovo na to konkretno pitanje, na Dom kulture u Milićama. Za što
13 je on korišćen u toku 1992. godine, koliko Vi znate?

14 O: Spomenuo sam Vam već, opisujući situaciju april-maj, kakva je
15 situacija bila u Milićima, ko je sve prolazio i tome slično - da sada to ne
16 ponavljam.

17 Ali Milići su znači, bili poslednje veliko mjesto, ja moram reći
18 pretežno srpsko, ne želim reći da su i prije rata Milići izuzev desetak porodica
19 inženjera i majstora, stručnih majstora koji su živili u zgradama, koji su bili
20 Muslimani, sve ostalo su bili Srbi. Znači, sve te kolone kada bi došle uveče
21 kada se smrači u Miliće, zbog toga što od Milića dalje, od Nove Kasabe nastaje

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 na ovom magistralnom putu, ova enklava, i sa jednu i sa drugu stranu puta, da
2 tako kažem, muslimanska enklava - ljudi su željeli da prenoće u Milićima.
3 Dešavalo se kao u jednom slučaju da, recimo, kulturno-sportska-umjetnička
4 delegacija srpskog Sarajeva odnosno iz Sarajeva - govorimo o aprilu-maju, znači,
5 to je period prije, prije 26. maja, prije te zasjede u Konjević Polju - tražili
6 su da prenoće.

7 I sada je živ tadašnji predsjednik, mislim da se zvao..., jedne od tih
8 sarajevskih opština, Ilija Katić. Drugi je bio /nerazgovetno/. Uglavnom su oni
9 putovali... znači, to je bilo nekih 150 do 180 Sarajlija koji su putovale da taj
10 program svoj, umjetnički, prezentiraju u Novom Sadu. Kada su nas zamolili da im
11 organizujemo presjek... aaa... prenoćište, onda smo recimo, žene i mlade, da ne
12 kažem djecu jer bilo je i djece koji su učestvovali u programu, smo smjestili po
13 kućama, po Domu zdravlja i tome slično, a za muškarce smo obezbjedili čiste one
14 spužve, podmetače - uopšte nije bilo bitno ovaj... šta - njih smo smjestili
15 jednim dijelom na pozornicu Doma kulture u Milićima, a jedan dio muškaraca
16 odveli smo u osnovnu školu u susjedno selo Derventu.

17 Poslije, a i prije toga, nismo željeli da to diramo tako da ko je god
18 želio da prenoći, ako nije imao mjesta po... znači, kod građana u Milićima,
19 mogao je da spava u tom dijelu. Odma' da kažem, da još jednom potenciram, da je
20 među... još uvijek i tim građanima srpske nacionalnosti, bilo i Muslimana i
21 Hrvata. I nije bilo problema nikakvih i da jedni i drugi, osim Srba, spavaju i
22 po srpskim kućama. Sutradan, ukoliko je situacija bila dobra na putu, oni su
23 odlazili.

24

25

26

27

28

29

30

1 Isključivo i samo za to je bila namjena Doma kulture. U krajnjem
2 slučaju, postoji i zvanično lice koje je u nekoliko navrata kontrolisalo sve
3 objekte ispred UNHCR-a - ima ime i prezime oficira koji je dolazio, obilazio i
4 tome slično.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Josse, gledam na sat. Sada je
6 10.30h. Možda je ovo trenutak za pauzu. A molim procesne stranke da mi pomognu.
7 Ja sam, naime, pogledao ovaj dokument pod brojem 11, to je dokazni predmet D137
8 i dokument pod brojem 10 što je dokazni predmet D138. Ovaj potonji opisuje napad
9 na Podravanje i tu se pominje da je 27 meštana ubijeno, kao što tu stoji,
10 većinom žena, starijih, i branilaca sela.

11 Možda biste trebali najpre da pogledate original da vidite, jer ako su
12 uglavnom žene i stariji i branioci sela, ja imam teškoće sa tim da to pomerim sa
13 ovim drugim.

14 A kad je reč o dokumentu D137, tu imamo neke informacije - naročito
15 mislim na engleski prevod gde stoji, na stranici 6 i 7, da se pod starijima
16 podrazumevaju ljudi stariji od 60 godina, a kad se pogledaju datumi rođenja,
17 može se videti da je bar četvoro starijih lica bilo među onima koji su ubijeni i
18 to bar kad su u pitanju ovih prvih trinaestoro ljudi koji su pobrojani. Što se
19 tiče drugih, nemamo mnogo informacija o njihovom životnom dobu. Ja na drugom
20 spisku od 12 osoba ne vidim ni jedno ime lica starijeg od 60 godina.

21 A pretpostavljam da na osnovu prvih imena tih ljudi trebalo bi biti
22 moguće da se utvrdi koji su od tih ljudi žene. Na primer, pretpostavljam da je

23
24
25
26
27
28
29
30

1 Mira - to sam primetio - da ako prvo lično ime završava slovom "a", da se obično
2 radi o ženskom imenu, a ponekad čak imamo i još neke pokazatelje. Recimo, pod
3 brojem 10 se kaže "Mira Marinković, ćerka", a onda "Nikosava Marinković", kaže
4 se, "supruga".

5 Dakle, hteo bih da saznam, a možda procesne stranke mogu oko toga da se
6 dogovore, ako ne samo o datumu, onda bar o polu žrtve, da bismo videli u kojoj
7 meri se radilo većinom o ženama i starijim licima i koliko je to podudarno sa
8 onim podacima koje nalazimo u dokumentu pod brojem 11. Prema tome, ako biste se
9 mogli saglasiti oko toga koja su imena žena, a koja muškaraca -

10 G. JOSSE: [simultani prevod] Pa mene brine prevod. Možda mi može
11 gospodin Kaganović pomoći, jer nije jasno iz engleskog jezika da li se reč
12 "većinom" odnosi samo na žene ili takođe i na starije i na braniocce sela, a ako
13 se odnosi na sve, onda to može objasniti možda -

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pa da. Upravo to. Jer ako stoji "većinom
15 ti", "većinom ovi", "većinom oni", onda imate tri većine i onda je to teško
16 tačno razlučiti. No, ako pogledate prevod i ako utvrdite da li se ta reč
17 "većinom" odnosi uglavnom na žene... u svakom slučaju, bar nam onda možete dati
18 neku predstavu o tome koliko je tu žena bilo; možda isto tako i o životnom dobu,
19 a naravno, ne možemo znati da li su ti ljudi branili sela, da ili ne, jer u tom
20 pogledu nemam nikakvih iluzija da se to može utvrditi. No, možda se i tu mogu

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 izvršiti neka isključivanja jer ja, recimo, ne bih mogao da zamislim ženu od 70
2 godina kao branioca sela, mađa ima nekih vrlo hrabrih žena.

3 Sada ćemo napraviti pauzu do 11.00h.

4 ... Početak pauze u 10.35h

5 ... Sednica nastavljena u 11.05h

6 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim, ustanite.

7 Izvolite sestiti.

8 [Sudije većaju]

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Josse, jeste li spremni za
10 nastavak ispitivanja svjedoka?

11 G. JOSSE: [simultani prevod] Gospodin Harmon je bio od velike pomoći.
12 Suglasio se da se izvrši ova pretraga koju ste Vi tražili. Dakle, on je to
13 učinio i mislim da on može kazati Sudu kakvi su rezultati pretrage.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da.

15 G. MARGETTS: [simultani prevod] U vezi sa dokumentom D137 i incidentom u
16 Podravanju, popis koji se nalazi na stranicama 6 i 7 dokumenta D137, tu imamo na
17 popisu šest žena u dvije kategorije: jedna koja obuhvaća brojeve 1 do 13, dakle,
18 idemo sa 6 na 7.

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dakle, na stranici 6 imamo 9, 10, pa do
20 13. Idemo dalje na 7. stranici.

21 G. MARGETTS: [simultani prevod] Mi smo zapravo završili sa brojevima 2,
22 6 i 9.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ja sam imao napisan upitnik kod broja 9.
2 G. MARGETTS: [simultani prevod] Dakle, samo 2, 6 i 9.
3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li je Milija - nije - žensko ime?
4 G. JOSSE: [simultani prevod] Možda bi nam gospodin Savkić mogao pomoći?
5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dakle, gospodine Savkiću, ovo prvo ime,
6 Milija, da li je to muško ili žensko ime?
7 SVEDOK: Na kojoj strani?
8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Zadnja stranica. Ustvari, općenito
9 govoreći - piše "Milija Vasić".
10 G. JOSSE: [simultani prevod] Sva tri izvorna govornika B/H/S-a oko mene
11 kažu da je to najčešće muško ime.
12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Onda mislim da je stvar jasna.
13 G. MARGETTS: [simultani prevod] Još jedna stvar, časni Sude, u vezi sa
14 optužnicom protiv gospodina Orića i incidentom u Podravanju - taj događaj nije
15 unesen u optužnicu.
16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Nije znači? Ima li nekih incidenata koji
17 su vremenski povezani sa ovim u optužnici?
18 G. MARGETTS: [simultani prevod] Da, časni Sude. O tome govori 27.
19 paragraf otpužnice. Tamo piše da je u razdoblju od maja 1992. do veljače 1993.
20 otprilike 50 srpskih sela i zaselaka spaljeno ili na drugi način razoreno.
21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Znači, to je predočeno kao tekst
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 odnosno kao da se radi o napadu na civile, pretpostavljam?

2 G. MARGETTS: [simultani prevod] Da, časni Sude.

3 Samo da pojasnim jednu stvar, a to je da općina Milići nije poimenice
4 navedena u optužnici. U općinama u kojima je uništeno tih 50 srpskih sela su
5 navedeni kao Bratunac, Srebrenica i Skelani.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] To bi značilo da je odmah preko same
7 granice.

8 Gospodine Josse, koliko ja shvaćam, Tužiteljstvo se slaže da je u tome
9 vremenskom razdoblju, u tome dijelu republike došlo do protuzakonitih i
10 svirepih, kako bih ja rekao, napada na civile velikih razmjera?

11 G. MARGETTS: [simultani prevod] Da, časni Sude. Mi to možemo kazati u
12 smislu stava Tužiteljstva. Mi možemo kazati uvijek da je broj dokaza bio
13 dovoljan da bi Tužiteljstvo podnijelo optužnicu. Ali mi ne možemo -

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pa da, naravno. Ako ste uvjereni na
15 osnovi vlastitih dokaza, mislim da je to stvar u kojoj se možemo složiti sa
16 Tužiteljstvom.

17 G. MARGETTS: [simultani prevod] Ja bih se morao konzultirati s tim u
18 vezi, no ne bismo željeli se formalno složiti o tim stvarima budući da predmet
19 Orić još uvijek traje. Mislim da bih se morao konzultirati sa timom Optužbe koja
20 radi u predmetu Orić.

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, to zvuči oprezno, ako ne i previše
22 oprezno.

23 G. JOSSE: [simultani prevod] Uz dužno poštovanje, časni Sude, jako mi je
24
25
26
27
28
29
30

1 drago što ste Vi ovako pristupili, zato što imam na umu pitanje koje ste
2 postavili prije pauze, a to je da bi trebalo tražiti od tužitelja da stavi na
3 raspolaganje veliku količinu materijala koji sigurno imaju u svom posjedu o
4 aktivnostima gospodina Orića i njegovih snaga u to vrijeme otprilike. Ja ne mogu
5 zamisliti da ovo Vijeće bi htjelo da itko, a u najmanju ruku Obrana provodi puno
6 vremena na pitanjima koja se ozbiljno niti ne mogu osporavati.

7 Dakle, imajući na umu ono što ste Vi gospodinu Margettsu bili rekli, u
8 svakom slučaju, on je bio sa razumijevanjem oprezan i mislim da ja više neću se
9 ovime baviti osim jednim kraćim video-insertom.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pa ja mogu pretpostaviti da je situacija
11 o osnovi o javnom znanju sasvim jasna /kako je prevedeno/. I nakon što smo u
12 sudnici razgovarali o tome, što je vrlo važno jer inače ne bismo mogli od strana
13 u postupku zatajiti da je to nama kao sucima u ovome Vijeću palo na pamet, a to
14 su ove činjenice koje su zapravo izložene tako da idu optuženome u prilog, kada
15 bi zapravo vjerojatnost iznesenih dokaza možda već morala biti ili mogla biti
16 dovoljna da ih se prihvati. No, dakle, vjerojatno imamo situaciju da je došlo do
17 napada širokih razmjera na civile u tome području, koji su konkretno povezani sa
18 ovim dokumentom, odnosno povezuju ovaj dokument s Naserom Orićem.

19 G. JOSSE: [simultani prevod] Da, časni Sude. Naravno, to je meni već
20 bilo palo na pamet. Naravno, Obrana ne mora dokazivati to na isti način kao i
21 Tužiteljstvo.

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, to je bila samo moja primjedba kao i
2 primjedba Vijeća i nadam se da su te naše primjedbe Vama dovoljne kako biste
3 tome posvetili adekvatnu pozornost koja je još potrebna.

4 G. JOSSE: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

5 P: Gospodine Savkiću, zadnja stvar u vezi sa ovim je sljedeća: kako ste
6 Vi Obrani stavili na raspolaganje dvije video-trake na kojima se nalazi puno
7 različitog materijala..., no u prvome redu obje te trake prikazuju izuzetno
8 neugodne slike, odnosno snimke ljudi za koje biste Vi vjerojatno rekli da su
9 Srbi, a od kojih su mnogi masakrirani odnosno unakaženi - to je zapravo jedan
10 fer sažetak velike količine onoga što se nalazi na tim video-trakama. Da li je
11 točno?

12 O: Da.

13 P: Imamo samo jedan insert, časni Sude, koji bismo htjeli prikazati. To
14 je dokument pod razdjelnikom 4. Zapravo, tamo se nalazi i prijevod onoga što se
15 na snimci govori, prijevod koji su učinili ljudi iz našega tima.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, izvolite.

17 G. JOSSE: [simultani prevod] To je zapravo intervju, odnosno kaže se da
18 je razgovor s patologom. Pretpostavljam da je to mjesni liječnik, ali mi ćemo
19 tražiti od gospodina Savkića da iznese komentar o tome kasnije.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ako kažete da imate samo jedan insert
21 koji hoćete da se prikaže, da li to znači da se Vi ograničavate na uvođenje u

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 spis samo tog inserta? Ja samo pitam radi...

2 G. JOSSE: [simultani prevod] Da, i to iz dva razloga. Prvo, ostali dio
3 snimke nije transkribiran.

4 I drugo, ovo je kraća videosnimka. Traje 20 minuta. Druga traje tri
5 sata. Kao što je svjedok već Sudu rekao i potvrdio ona moja pitanja, velika
6 većina toga video materijala jednostavno prikazuje mrtva, izmasakrirana tijela.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Onda, u svakom slučaju, u dokaznom
8 materijalu se može navesti da postoji još jedna videosnimka koja to prikazuje
9 iako je nismo vidjeli. No svjedočenje i dalje ostaje dijelom dokaznog
10 materijala.

11 G. JOSSE: [simultani prevod] Hvala. Ja ću s vrlo velikim zadovoljstvom
12 napraviti kako Vi tražite od mene.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dobro. Nastavite dalje molim.

14 [Gleda se video-snimak]

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ne dobivam prijevod. Zaustavite na
16 trenutak, molim Vas.

17 Imaju li prevoditelji transkript?

18 G. JOSSE: [simultani prevod] Mislim da ovaj dio nije transkribiran.

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ako kažete da je to prvih 30 sekundi,
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 onda bismo se mogli možda usuglasiti da prvih 30 sekundi...

2 Da. Jer postupak kojim se obično služimo je da jedan od prevoditelja to
3 čita pa da se to onda prevodi na francuski tako da dobijemo i cjelokupan
4 prijevod na francuski jezik, odnosno transkript na francuskom jeziku. A da to
5 čini drugi prevoditelj zato što je obično nemoguće pratiti tekst, a onda drugi
6 prevoditelj obično provjerava da li je isto ono, da li je dakle ono što je
7 napisanu u transkriptu i što se čuje odgovara jedno drugome.

8 Molim Vas, krenimo s ovom snimkom iz početka.

9 [Gleda se video-snimak]

10 " NEPOZNATI GOVORNIK 1: To su sve srpski ratnici iz birćanskog kraja,
11 mahom iz Vlasenice, Milića i okolnih sela. Inače, poginuli su na ratištu zvanom
12 Rogosija pod... odnosno to je mjesna zajednica Cerska. To je bilo 26. ujutru,
13 rano ujutro, znači, između 6 i 9 časova.

14 NEPOZNATI GOVORNIK 2: Koliko žrtava imate i na koji način su ubijeni?

15 NEPOZNATI GOVORNIK 1: Dovezeno mrtvih 28, a nestalih se vodi 8, 9, koji
16 su vjerovatno ili u bjekstvu negdje ili su i oni još nepronađeni u šumama, a
17 najvjerovatnije da čim se juče u toku dana nisu pojavili u svojim jedinicama,
18 može se sumnjati da su /nerazgovetno/ najvjerovatnije mrtvi.

19 NEPOZNATI GOVORNIK 2: Na koji način su ubijeni?

20 NEPOZNATI GOVORNIK 1: Pa to su... ovaj... najvjerovatnije malo je njih
21 živih došlo u ruke neprijateljskim vojnicima, ali taj masakr je rađen naknadno
22 na mrtvim ili teško ranjenim borcima. To je neviđeni masakr do sada u ovome

23

24

25

26

27

28

29

30

1 kraju, a najvjerovatnije u istoriji ratovanja ovih naših krajeva i Balkana.

2 NEPOZNATI GOVORNIK 2: Neki od njih su i sunećeni?

3 NEPOZNATI GOVORNIK 1: Pa većina ih je sunećeno. Većina ih je sa sjekirom
4 klato, odsjecane glave, polom... polomljene lobanje. Uglavnom, ono što se kaže
5 masakr neviđenog... neviđen ni... ni na filmu ni uživo.

6 NEPOZNATI GOVORNIK 2: /prevod engleskog transkripta: "Hvala Vam."/

7 G. JOSSE: [simultani prevod]

8 P: Gospodine Savkiću, prvo, znate li Vi o kojem događaju govori ovaj
9 liječnik?

10 O: Da.

11 P: Gdje i kada se to dogodilo?

12 O: Ovo se dogodilo u jednom selu, Rogosija, na opštini Milići, u
13 septembru mjesecu. Mislim da je to, kao što je doktor i rekao, 26. ili oko 26. -
14 ne mogu sada ovde da vladam situacijom, ali iako doktor kaže da su to srpski
15 ratnici, kako on kaže, među ovim srpskim ratnicima postoje i mještani tog sela
16 iz godišta odnosno datuma rođenja... mrtvih, pogotovo onih koji su tu ovaj...
17 živili, očito će biti da je tu bilo i staraca. Ali da bi porodica dobila kako-
18 tako materijalno priznanje, nažalost, u tom periodu većinu i tih civilnih
19 žrtava, odnosno staraca, žena, tretirali smo kao da su poginuli u vojsci da bi
20 imali materijalnu... porodica materijalnu naknadu.

21 P: Znate li kako se zove ovaj liječnik s kojim je rađen ovaj intervju?

22 O: Da. To je doktor Đerić. On trenutno živi u Vlasenici i jedan je od
23 hirurga u... u toj... toj bolnici. Već je bila bolnica u tom trenutku.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: A tko ga je intervjuirao odnosno za koga je intervjuiran, za koju
2 ustanovu?

3 O: Nisam obratio pažnju na novinara, ali znam da je... jedan... jedno
4 /?jedna/ od traka koju sam ja imao, da je snimao rendgenolog-tehničar Niko
5 Jović.

6 G. JOSSE: [simultani prevod] Sada bih zatražio da se ovaj dokument
7 označi brojem ili brojevima.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Gospodine tajniče...

9 SEKRETAR: [simultani prevod] Dokazni predmet D139. Transkript na B/H/S-u
10 nemamo, ali imamo transkript na engleskom i dat ćemo mu privremeni broj, D139.A,
11 a transkript na engleskom ćemo označiti sa brojem D139.A.1.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Josse, budući da ove... -
13 naravno, ja se sada ne obraćam direktno svjedoku, ali Vi ste sigurno svjesni da
14 ovaj video-insert postavlja određena pitanja o tome da li se bavimo uglavnom
15 ubojstvima ili nečem što bih ja mogao nazvati sličnim užasnim nepoštivanjem onih
16 koji su već poginuli u borbi. To je nešto što ne postaje ovim jasno. A isto tako
17 ostaje otvorenim pitanje civila i boraca. Ja ne znam da li je moguće pouzdano
18 sva ta pitanja razriješiti, ali umjesto da se postavljaju svakakva jako teška
19 pitanja svjedoku, ja ću ostaviti Vama na volju da vidimo kako ćete Vi te stvari
20 dalje razjasniti. No, ovo je različito od spaljivanja sela gdje je sasvim jasno,
21 neću kazati da se prihvaća, nego gdje je Tužiteljstvo vrlo oprezno reklo da
22 postoje optužbe barem za napad širokih razmjera na civilno stanovništvo. Ovo

23

24

25

26

27

28

29

30

1 stvara donekle drugačiju sliku i postoji onda više pitanja za to vezanih. Ja ću,
2 dakle, to prepustiti Vama, ali mislim da bi bilo pravilno znati na što suci
3 misle, iako neće osobno odmah sada postavljati daljnja pitanja svjedoku s tim u
4 vezi.

5 G. JOSSE: [simultani prevod] Pa ja ću, časni Sude, ako mi dopustite.

6 P: Gospodine Savkiću, Vi ste čuli primjedbu uvaženoga suca i slušajte
7 sada pažljivo što ću Vas pitati. Na ovo pitanje možete odgovoriti s "da" ili sa
8 "ne". Imate li Vi ikakvih saznanja u vezi sa stvarima, sa pitanjima koja su suci
9 upravo spomenuli?

10 O: Poštovana gospodo, selo Rogosija je prilikom napada... ne samo što su
11 ovi ljudi pobijeni, nego je ono kompletno spaljeno, razrušeno. Sva stoka ovaj...
12 opljačkana. Znači, kompletno razoreno.

13 P: Konkretno, u vezi sa skrnavljenjem mrtvih tijela, imate li saznanja
14 iz prve ruke o tome, bilo kod ovoga incidenta ili kod nekog drugog?

15 O: Sve ove leševe ja sam lično, kao i mnogi građani Milića, vidio zato
16 što su oni doveženi... doveženi u Dom zdravlja odnosno u bolnicu u Miliće. A
17 kasnije, imao sam dokumenta i ja ih i posjedujem - jednog od komandira, znači,
18 Muslimana koji je predvodio jednu od vojnih formacija i koji je nažalost

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 razmijenjen i nije odgovarao, i danas je živ - koji tačno opisuje kako je se
2 dešavalo, šta je ko od muslimanskih boraca radio kom. I on tvrdi da je bilo
3 ranjenih koji su ubijani i imentuje /sic/ ko je ubijao.

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Josse, mislim da ovo sada čini
5 kontekst za videosnimku koju smo upravo vidjeli, što donekle pojašnjava da se
6 nije radilo samo o borbenoj operaciji nego da je bilo i nešto drugo. Dakle, da
7 je bila otmica stoke i sravnjivanja nekog mjesta sa zemljom, što se u
8 uobičajenim okolnostima ne bi moglo smatrati vojnom nuždom. A zadnji dio sasvim
9 jasno pokazuje da se za neke od žrtava ne može smatrati da su nastale, odnosno
10 da su pale u okvirima zakona o oružanome sukobu.

11 Nastavite, molim.

12 G. JOSSE: [simultani prevod] Da. Ja ću sada prijeći na jedno drugo
13 odvojeno pitanje.

14 P: Gospodine Savkiću, jeste li Vi znali za prisutnost ikakvih paravojnih
15 jedinica u Milićima, negdje od 4. mjeseca 1992. pa dalje?

16 O: U Milićima nisu postojale paravojne formacije u ovom periodu, april-
17 maj. Dolazili su dobrovoljci, pojedinačno znači. Naši sugrađani koji su radili u
18 Srbiji privremeno i oni su odlazili u svoja sela, bili u tim seoskim stražama
19 ili su u kasnijem periodu ulazili u jedinice, legalne jedinice Vojske Republike
20 Srpske. U jednom slučaju bilo je... došlo je 20-tak dobrovoljaca neorganizovano,
21 znači, u civilu. Od njih dvadeset i nešto, kada su vidjeli... došli su gore - ja
22 sam tada baš bio ovaj... na rudniku - kada su vidjeli surovost, jedan dio ih se
23 odmah vratio s terena. Ostalo ih je 17 i bili su pod komandom... komandom,
24 odnosno u jedinici koja je branila rudnik.

25

26

27

28

29

30

1 Znam da je u toku rata, tako manje... manje..., u dva navrata, manje
2 jedinice, od 20-30 njih su dolazili, ali istog trenutka kad su vidjeli teren u
3 kome... u kome se vodi rat, istog trenutka su... Znači, u... u čitavom vremenu
4 rata, u jedinicama znači ovim, milicićanskim, koje su činile Vojsku Republike
5 Srpske nije bilo i nijesu učestvovala ni jedna paramilitarna jedinica.

6 P: Sljedeća stvar je ova: mislim da ste na početku svojega iskaza Vijeću
7 rekli da je jedan zastupnik u Skupštini Republike Srpske iz Srebrenice poginuo
8 9. maja 1992. - da je tada ubijen. On se zvao Goran Zekić.

9 O: Da.

10 P: Vi ste bili prvi poslanik. A zatim ste postali član Skupštine i niste
11 položili zakletvu sve do septembra ili oktobra te godine kada ste mogli, odnosno
12 bili u mogućnosti da odete na sednicu u Prijedor?

13 O: Da.

14 P: Postaviću Vam neka pitanja o Vašem radu u Skupštini za koji trenutak,
15 ali pre toga kažite mi ovo: do trenutka kada ste bili u stanju da zapravo
16 postanete član, odnosno zauzmete mesto, da tako kažem, u toj Skupštini, kako
17 procenjujete, kakvu je kontrolu republička vlast imala nad opštinskom vlasti u
18 Milićima? Dakle, od 14. aprila, pa nadalje?

19 O: Skoro nikakav uticaj na nas nisu imali zbog toga što smo sabotazama
20 vrlo brzo ostali bez električne energije, bez telekomunikacija, a vrlo često
21 upravo zbog okruženja oko nas, ponekad i po 12 dana u periodu, recimo, krajem
22 marta, znali smo da budemo potpuno odsječeni od srpskog dijela opštine

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Vlasenica. Ponekad dva dana, ponekad tri, ali sve je to izazivalo teškoće o
2 kojima smo pričali.

3 P: A ko je rukovodio civilnim delom opštine Milići od momenta kada je
4 počeo rat?

5 O: Civilnom stranom je rukovodila Skupština opštine i Izvršni odbor
6 opštine Milići.

7 P: A koliko je Vama poznato, da li je postojao krizni štab?

8 O: S obzirom na sve ovo o čemu sam pričao i s obzirom da su krizni
9 štabovi već ukinuti znači, 30. maja, meni nije poznato da je Krizni štab u
10 Milićima ikad izabran, ali činjenica je jedna: da Krizni štab nikada nije imao
11 niti jedan jedini sastanak, odnosno zasjedanje. Znači, nije postojao.

12 P: Da to samo razjasnimo do kraja. Da li ste Vi u bilo kom trenutku bili
13 imenovani u Krizni štab u Milićima?

14 O: Nikada nisam obaviješten, i ako sam imenovan, da sam član kriznog
15 štaba.

16 P: A što se tiče opštinske skupštine u ovom periodu o kome govorimo, da
17 li ste Vi bili član tog tela?

18 O: U tom trenutku, zbog poznatih ovih događaja o kojima sam pričao, ja
19 nisam prisustvovao sjednicama Skupštine sve do 01.11.1993. godine.

20 P: Govorimo o opštinskoj skupštini?

21 O: Opštinskoj skupštini; znači, sjednicama Skupštine opštine Milići.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Ni... od njenog konstituisanja do...do 01.11.1993. kad sam postao predsjednik
2 Skupštine nisu prisustvovao jer sam imao druge obaveze.

3 P: Da bismo izbegli bilo kakvu nedoumicu, Vi niste bili član izvršnog
4 odbora, je li tako?

5 O: Ne.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Josse, samo da postavim
7 nekoliko pitanja radi jasnije slike. Kad govorite o Opštinskoj skupštini,
8 govorite o Opštinskoj skupštini Milića. Milići nisu bili isto što i prethodna,
9 odnosno ranija opština Vlasenica. Na koji način je ta skupština bila formirana?
10 Da li su održani izbori, da li su ljudi koji su nekada bili u vlaseničkoj
11 Opštinskoj skupštini sada automatski postali članovi Skupštine u Milićima? Kako
12 je to, zapravo, funkcionisalo?

13 SVEDOK: Poštovana gospodo, da, upravo je tako. Ovaj... Mi smo na onom...
14 na onim silnim sastancima kada smo radili podjelu tih opština dogovorili se da
15 skupštine opština čine legalni odbornici po mjestu življenja. Znači, u tih
16 skupština. A onda, da bi malo povećali broj, rekli smo da se dopune i članovima
17 koji su bili na listama, nezavisno sada koje stranke - znači, koji su bili na
18 listama, a nisu ušli u taj saziv - tako da je Skupštinu opštine Milići činili
19 svi kandidati koji su Srbi koji su bili na...na... iz srpskih stranaka, koji su
20 bili na listama za one lokalne izbore. Muslimani, nisu sa ovih par sela koji su
21 geografski ovaj... ostali u opštini Milići - o kojima sam pričao - nisu tada
22 ušli zbog toga što im je po onom protokolu ostavljena mogućnost da svako selo
23 odluči, govorimo o muslimanskim selima, da svako selo odluči kojoj skupštini će
24 da, u smislu ostvarivanja tih samoupravnih prava i drugih prava, da pripadne. To

25

26

27

28

29

30

1 u protokolu jasno stoji.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. A sledeće pitanje: Vi ste rekli
3 da niste bili u mogućnosti da prisustvujete sednicama Skupštine u Milićima jer
4 ste imali druge obaveze. A koliko često su se oni sastajali, čak i ako Vi niste
5 prisustvovali tim sednicama?

6 SVEDOK: Postoji arhiva sa tih sjednica. Postoji arhiva sa sjednica
7 Izvršnog odbora. Ja ne bih sada mogao reći, ali da su se sastajali kad su god
8 mogućnosti dopuštale - sastajali su se.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Ali da li imate bilo kakve predstave
10 o tome koliko često su se sastajali do novembra? Tri puta? Deset puta?

11 SVEDOK: Ne bih smio, ovaj, reći, ali verovatno više od tri puta. Možda i
12 tri puta.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. A sastanci Opštinske skupštine,
14 naročito u tim uslovima - pretpostavljam da su bili vrlo važni - Vi ste rekli da
15 niste mogli da prisustvujete njima jer ste imali druge obaveze. Šta je to bilo
16 tako hitno i važno zbog čega niste mogli da prisustvujete sednicama Skupštine?
17 Koja je vrsta stvari ta koja Vas je sprečavala - da bih ja to razumeo?

18 SVEDOK: Pa evo samo jedan primer. Posle napada i sravnjenja sa zemljom
19 srpskog sela Rupovo Brdo - to je negde bilo 9. juna - koje je bilo na putu,
20 novo-napravljenom putu prema rudniku - rudnik i selo Podravanje bilo je, znači,
21 odsječeno od Milića. Proboj prema rudniku u... kroz... kroz tu komunikaciju da
22 bi znači, došli do... do rudnika i do ovoga sela, započet je... pripreme tamo...
23 započet je tamo negdje ubrzo. Ja ne mogu se sad sjetiti datuma i ja sam tada
24 krenuo, znači, u tom periodu kao inženjerac. Moje je bilo osnovno, ja sam već

25

26

27

28

29

30

1 rekao, da provjerima sva miniranja, razminiram što je minirano što sam i učinio.
2 Kada sam došao na rudnik, postao sam, da tako kažem, neko ko je glavni za
3 odbranu. Tačnije rečeno, komandant odbrane rudnika. To je trajalo, recimo, 48
4 dana, gore moje... moralo se to sve... Tako da recimo -

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, da. Da. Vi nam iznosite puno
6 detalja. Ja razumem da su Vaša zaduženja kao lica koje je bilo odgovorno za
7 bezbednost rudnika Vas sprečavala u tome da prisustvujete tim sastancima. Jesam
8 ja to dobro razumeo?

9 SVEDOK: Da. Da.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Josse, možete nastaviti.

11 I, gospodine Josse, ima samo još nešto, a ostavljam Vama da odlučite da
12 li ćete ponovo da se vratite na to. Mislim da je svedok rekao... Svedok je
13 pomenuo protokol kada je govorio o tome ko će biti član koje skupštine, a ja
14 nisam mogao pronaći ništa slično u protokolu do sada. Ako to postoji,
15 pretpostavljam da ćete se Vi pozabaviti ovom temom. Ne morate to odmah da
16 učinite.

17 G. JOSSE: [simultani prevod] Ja mislim da je možda bolje da to učinimo.
18 Odnosno, ja ću to pregledati, pa ako bude potrebno, vratiću se na to.

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Možete nastaviti.

20 G. JOSSE: [simultani prevod]

21 P: Samo još da Vas pitam, svedoče, da ovo pojasnite - verovatno je
22 očigledno, ali je važno s obzirom na okolnosti: Vi ste već rekli Sudskom veću da

23
24
25
26
27
28
29
30

1 je rudnik bio ogroman, od velikog značaja. Da je to bio razlog za veliku brigu.
2 Mislim da ste rekli da je on upošljavao preko 3.000 ljudi u jednom trenutku. On
3 je bio, znači, od istinskog strateškog značaja. Je li tako?

4 O: Da.

5 P: Da li se sećate kolikom broju sednica Skupštine Republike Srpske ste
6 prisustvovali u toku 1992. godine?

7 O: Pa možda jedno... tri, četiri, kol'ko se sećam.

8 P: A one sednice kojima ste mogli prisustvovati, da li ste i uolikoj
9 meri onda o tome informisali rukovodstvo u Milićima, dakle o tome šta se dešava
10 na nivou republike?

11 O: Uvažena gospodo, ja sam na skupštine išao vrlo često i posle te prve
12 sjednice na kojoj sam bio, mislim da sam propustio dvije. Jednostavno su me na
13 položaju... Ja sam imao komandna mjesta, 50-100 metara iza linije fronta, čak
14 nekad i na samoj liniji fronta. Znači, dolazili su ljudi ovaj... po mene, rekli,
15 obavijestili me, sjedao sam u vozilo u uniformi. Rat je. Čak sam, da bi došao do
16 tog mjesta gdje se održavala sjednica, one su se održavale širom Republike
17 Srpske u tom periodu, vrlo često sam morao borbeno, kako bi rekli stručno,
18 probiti. Kada sam se vraćao sa skupština, osn...osnovno mi je bilo što prije da
19 se vratim na liniju fronta. Ne treba zaboraviti da je u ovom periodu, do kraja
20 1992. godine, u toj maltene skoro čistoj etničkoj opštini, 17 sela i zaseoka
21 sravnjeno sa zemljom.

22 P: A pošto ste bili istovremeno i član Skupštine, a i oficir, aktivni
23 oficir u VRS-u, kako ste Vi shvatali, u kojoj meri Skupština nalaže, odnosno
24 izdaje naloge vojsci šta treba da radi?

25

26

27

28

29

30

1 O: Skupština nikada nije nalagala vojsci. Skupština je se bavila onim
2 što skupština u ratu treba da se bavi. To su donošeni odgovarajući zakoni,
3 odgovarajuće odluke koje regulišu stvari u ratnom stanju. Znači, nikada, ni
4 jednom prilikom, narodna skupština nije direktno naređivala vojsci.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Josse, primetio sam da u
6 jednom od Vaših ranijih pitanja o izveštavanju opštinskih rukovodilaca, da na to
7 nismo dobili odgovor.

8 G. JOSSE: [simultani prevod] Hvala, časni Sude. Zahvaljujem se na tome.

9 P: Dakle, svedoče, pre koji trenutak sam Vas pitao u kolikoj meri ste Vi
10 podnosili izveštaje rukovodstvu u Milićima o onome što biste saznavali na raznim
11 sastancima kojima ste prisustvovali?

12 O: To bi bilo samo... znači, blic - da tako kažemo - informisanje, u par
13 sati onih dok ne bi otišao odmah na svoje komandno mjesto ili kada bi došao, al'
14 to je obično bilo samo da prenoćim, da se eventualno ovaj... okupam, pa onako,
15 opet znači... To informisanje je bilo shodno ratu. Vrlo kratko, rekao bih šta je
16 Skupština radi /sic/, ali više sam im objašnjavao ono što su meni poslanici i ja
17 njima govorio u međupauzi. Nas je najviše interesovalo kakvo je stanje u
18 gradovima, u dijelovima, raznim dijelovima Republike Srpske, s obzirom na ova
19 ratna dešavanja.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ja bih hteo da postavim još jedno
21 dodatno pitanje.

22 Zbog čega ste im govorili o onome o čemu se razgovaralo u pauzama? Kako
23 je to bilo relevantno?

24

25

26

27

28

29

30

1 SVEDOK: Ja govo... ja sam rekao - sem ovog prvog dijela kada sam im
2 objasnio ukratko šta je Skupština donijela, u drugom dijelu... - to su živi
3 ljudi... Mnogi od njih imali su porodice širom Republike Srpske, odnosno Bosne i
4 Hercegovine. Mnoge od njih u tim trenucima više su interesovale takve
5 informacije - šta je sa ljudima i sa tim? - logično je to bilo. To je bilo
6 ljudski.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Josse, nastavite, molim Vas.

8 G. JOSSE: [simultani prevod]

9 P: Kada ste postali član Skupštine, kako ste Vi razumeli, da li je
10 postojalo ili nije Prošireno predsedništvo?

11 O: Kada sam ja postao poslanikom Narodne skupštine, nije postojalo
12 nikakvo Prošireno predsjedništvo. Mi smo prije rada Skupštine sastajali se u
13 takozvanom Klubu poslanika koje su činile sve stranke. Normalno da je Skupština
14 bila, ne mogu reći čisto srpska, bilo je verovatno i Crnogoraca - tamo su bili
15 ljudi od doktorskih nauka do... samo su dva poslanika bila sa višom školom.
16 Ostalo su sve bili fakultetski obrazovani ljudi. Imali smo samo običaj, znači,
17 da u određenim situacijama na taj klub pozovemo članove Predsedništva. I nikoga
18 drugog. A za to Prošireno predsjedništvo, nikada nikome od nas nije predočeno da
19 ono postoji niti je postojalo. Ali je sasvim logično bilo da određene stvari
20 koje Skupština traži, da se urade. U štab je bilo uključeno - ne znam ko...
21 valjda je bilo logično da predsjednik Skupštine ili potpredsjednici Narodne
22 skupštine kontaktiraju i nađu najbolja rješenja. Ja mislim da je to sasvim

23

24

25

26

27

28

29

30

1 bilo normalno, ako je se radilo. A ja bih... ja se nadam da se tako radilo. Ali
2 Prošireno predsjedništvo tada nije postojalo.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Sudiya Hanoteau ima pitanje za Vas.

4 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Šta tačno mislite kada ste rekli:
5 "Mi bismo onda pozvali članove predsjedništva za te stvari i niko nam nije rekao
6 da je postojalo Prošireno predsjedništvo. Tako bismo mi onda pozvali članove
7 Predsedništva za ove stvari."

8 Šta ste hteli da kažete tim rečima, ove koje sam sa engleskog sada
9 rekao?

10 SVEDOK: Na srpskom je... Moje riječi na srpskom su potpuno jasne. Ako je
11 nešto bitno, ako je to donošenje bitnog zakona, ako je to donošenje bitne odluke
12 iz nad... nad... narednosti... iz nadležnosti Narodne skupštine, pa logično je
13 da se čuje glas i članova Predsjedništva. Govorim o Predsjedništvu kojeg su
14 činile tri osobe. Govorim o Predsjedništvu Republike Srpske, ne govorim o ne
15 znam kome.

16 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] A da li je bilo slučajeva da jedan
17 ili više članova Predsedništva uzme reč na skupštini?

18 SVEDOK: Mislite na legalnoj skupštini, na zasjedanju Narodne skupštine?
19 Da, dešavalo je se da član Predsjedništva uzme riječ. Sasvim normalno.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] A da li se to dešavalo i na Klubu
2 poslanika? Da li su članovi Predsedništva takođe odlazili i u Klub poslanika?

3 SVEDOK: U prošlom pitanju ja sam tačno rekao: kada su bile bitne stvari,
4 znači... - ne bitne nego u smislu suštinske stvari kada su bile - dolazili su,
5 pozivani su i članovi Predsjedništva na taj Klub.

6 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] A možete li nam navesti primere?
7 Recimo, jedan primer teme zbog koje je bilo potrebno da se diskutuje o njoj,
8 odnosno da zbog diskusije o toj temi prisustvuje član Predsedništva?

9 SVEDOK: Ne mogu. Ne mogu sada da se sjetim da li je toga bilo baš na
10 ovih par sjednica 1992. godine. Ali recimo, mogu da se sjetim 1993. godine kada
11 je bilo donošenje Vance-Owenovog plana. Tada je recimo pozvat na sjednicu Kluba
12 poslanika gospodin predsjednik Radovan Karadžić koji je trebao da objasni zašto
13 je u Atini dao svoj paraf na Vance-Owenov plan - recimo, jedan primjer!

14 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Hvala Vam, gospodine.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li Vas ja dobro razumijem? Da bi,
16 naime, članovi svih stranaka dolazili na te sastanke u Klub zastupnika?

17 SVEDOK: Klub poslanika činili su poslanici Srpske demokratske stranke,
18 Stranke - kako se zvala - reformskih snaga, Ante Markovića, poslanici stranke
19 bivši komunisti, Durakovića i poslanici SPO, Srpski pokret... ona... stranka
20 koju ima gospodin Drašković u Srbiji - Srpski pokret obnove - ne mogu sad

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 precizno... Ali znači, koju je... I recimo, bila su dva poslanika iz njegove
2 stranke.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] I oni su svi bili prisutni, dakle?
4 Odnosno, nijedna stranka nije bila isključena s tih sastanaka u Klubu
5 zastupnika?

6 SVEDOK: Da. Da. Apsolutno da. Svi ti ljudi su prisustvovali sastanku
7 Kluba poslanika. Oni su bili članovi.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Nastavite molim.

9 G. JOSSE: [simultani prevod]

10 P: Ovaj zadnji odgovor kojega ste dali odgovarajući na moje pitanje, to
11 je bio jedan dosta dugačak odgovor i s tim u vezi su Vam dvojica uvaženih sudaca
12 postavila pitanja. Ja imam jedno pitanje koje će se na to nadovezati. Vi ste,
13 naime, rekli da je sasvim logično da za neke stvari koje Skupština mora obaviti,
14 dakle, da je u nekim situacijama sasvim logično da predsjednik ili
15 potpredsjednik Skupštine stupi u kontakt s ljudima kako bi se pokušalo iznaći
16 najbolje moguće rješenje. Što ste Vi time htjeli reći? A posebno me zanima izraz
17 "stupiti u kontakt s ljudima"?

18 O: Možda je riječ "stupiti u kontakt" loša. Pod tim sam
19 podrazumijevao... sasvim je valjda normalno da se po bitnim stvarima treba čuti
20 mišljenje članova Predsjedništva - jedna stvar. Druga stvar: i u bivšoj Bosni i
21 Hercegovini... ima tu poslanika; ja tada nisam tu bio ovaj... prisutan, ali je
22 bilo sasvim normalno da se na pojedina predskupštinska zasjedanja ili
23 skupštinska zasjedanja, pozovu članovi tadašnjeg Predsjedništva Bosne i

24

25

26

27

28

29

30

1 Hercegovine. Ja sam to gledao na televiziji.

2 P: Ja sam shvatio da se Vaš odgovor odnosi na predsjednika Skupštine.
3 Zanima me za ovo pitanje zapravo predsjednik Skupštine. Ako se Vaš odgovor
4 odnosi na predsjednika Republike, onda je stvar drugačija. Možda biste mogli
5 pojasniti?! Dakle, jeste li mislili na predsjednika Skupštine ili na
6 predsjednika Republike?

7 O: Ja bih Vas zamolio sada da ponovo, od početka... - apsolutno mi nije
8 jasno... - od početka, znači... Ajde da idemo na ono prvo, pred-pitanje. Ja sam
9 Vaše pitanje shvatio ovako kao što sam sad rekao.

10 P: Dobro. Pokušat ću opet. Pročitati ću iz transkripta ovo pitanje koje
11 je zapravo bilo za nadovezivanje, a koje je citat jednog ranijeg dijela Vašega
12 iskaza. Vi ste nešto ranije kazali... - naravno, ovo neće biti točno riječ za
13 riječ, ja sam poneku riječ izbacio kako bi stvar bila jednostavnija. Ali citat
14 glasi:

15 "Sasvim je logično da su za neke stvari koje je Skupština morala
16 napraviti, da bi bilo logično da predsjednik ili potpredsjednik Skupštine stupi
17 u kontakt sa ljudima kako bi se pokušala iznaći najbolja moguća rješenja."

18 Moje prvo pitanje, gospodine Savkiću, je: jeste li Vi to htjeli baš reći
19 maloprije?

20 O: Ako Vas... ako Vas u ovom dijelu opet koji je istrgnut... ako se to
21 odnosilo na nas poslanike iz kluba, a odnosilo na predsjednika ili

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 potpredsjednika Narodne skupštine, sasvim je logično da to s nama trebaju i
2 moraju, u krajnjem slučaju, raspravljati. Ako je to se odnosilo sa ljudima
3 /sic/, a pod "ljudima" podrazumijevalo predsjednik odnosno Predsjedništvo,
4 sasvim je logično u jednom radu da se i predsjednik Narodne skupštine i njegov
5 potpredsjednik, ili jedan ili drugi, konsultuju i sa Predsjedništvom, u smislu
6 traženja najboljeg rješenja. Sasvim je... za mene je to sasvim normalno.

7 Al' da l' su to radili il' nisu, to je njihov problem. Ja nisam gore
8 živio s njima da... da znam. Ja... ja očekujem da... za mene je to normalno. Ja
9 kad sam bio predsjednik Skupštine opštine, sasvim je normalno da prije sjednice
10 Skupštine opštine porazgovaram sa predsjednikom Izvršnog odbora i da se o svemu
11 dogovorimo kako neke stvari usmjeriti i pokušati riješiti. U tom smislu ja
12 mislim; imam svoj pogled.

13 P: Mislim da je problem bila upotreba riječi "ljudi". Dakle, kada kažete
14 "ljudi", odnosno "stupiti u kontakt sa ljudima" znači zapravo stupiti u kontakt
15 sa članovima Kluba zastupnika. Je li tako?

16 O: Da.

17 P: Hvala. A sada Vas, gospodine Savkiću, molim - pogledajte dokument pod
18 razdjelnikom broj 15. Ovo je dokument s kojim su suci već dobro upoznati. To je
19 već uvedeno u spis kao dokazni predmet, a mislim da je to dio dokumenta P64. Vi
20 ste imali prilike ga pogledati. Recite, molim Vas, kada ste ga prvi put vidjeli?

21 O: Prvi put sam ga vidio kada mi je jedan znači, ovde... kad sam došao u
22 Hag. Kada mi ga je pokazao jedan iz tima Odbrane.

23 P: Jeste li Vi znali za bilo kakvo uputstvo koje je kružilo po općinama
24
25
26
27
28
29
30

1 krajem 1991. godine odnosno početkom 1992.?

2 O: Za ovakva uputstva ja nisam znao. Mogu iznijeti svoje osobno
3 mišljenje, ukoliko poštovana gospoda dopuste, o ovom uputstvu. A inače, rekao
4 sam prvi puta kad sam ga vidio.

5 P: Ja ne tražim da mi Vi točno kažete kakvo je Vaše mišljenje. Nego,
6 recite nam u širokome smislu, u vezi s čime Vi možete dati svoje mišljenje?

7 O: Ja mogu dati svoje mišljenje sa sadržajem ovoga uputstva; dati svoju
8 ocjenu, skoro 100% ko je ga je pravio i... u tom smislu mogu.

9 P: I na kakvom iskustvu se zasniva to mišljenje? Osobnom znanju i
10 iskustvima, dakle, Vašim?

11 O: Pa ja sam već rekao da sam i rezervni vojni oficir koji je tu školu
12 završio sa prosjekom iznad 9,5. Ono što odma' upada u oči kada je ovo uputstvo
13 (...), da su mnoge stvari u ovome uputstvu doslovno citirani segmenti iz
14 raznoraznih planova -

15 P: Dobro. Moram Vas prekinuti samo za trenutak.

16 G. JOSSE: [simultani prevod] Ja ću postaviti svjedoku sljedeće pitanje,
17 časni Sude, a naravno, Vijeće treba odrediti da li je u dovoljnoj mjeri
18 postavljen temelj za njega...

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, da. Mi smo već ranije čuli pitanja o
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 sličnostima.

2 I imamo situacije da ovaj svjedok kaže, barem sam ja tako razumio njegov
3 iskaz, da prepozna je dio teksta kao identičan nečem drugom. Naravno, to se još
4 može dalje detaljnije ispitivati.

5 G. JOSSE: [simultani prevod]

6 P: Oprostite gospodine Savkiću. Ja sam Vas zaustavio iz čistoga opreza
7 vlastitoga, pa Vas molim recite što ste htjeli reći o sličnostima koje ste
8 uspjeli ustanoviti čitajući ovaj dokument.

9 O: Pa ovaj dokument je toliko sličan - ja ću navesti dijelove -
10 srednjoškolskim udžbenicima. Zatim, temama koje govore o neoružanom otporu;
11 temama koje govore o tome kako se ponašati kada tvoju teritoriju neko drugi
12 zauzme. Manje-više, mnogi od ovih zadataka, kada je u pitanju Teritorijalna
13 odbrana, susreće se u svakoj od, ajde da ograničimo, bivših republika
14 Jugoslavije. Ovaj činovnik koji je ovo... ovo pisao očito je da je bio toga
15 profila. Znači, nekog radnika koji je radio ili u vojnom odsjeku ili je bio
16 profesor, ili je bio neki od referenata u tom rezervnom dijelu.

17 Ja to mogu ilustrovati na... na mnogim ovim stvarima. Samo za razliku od
18 toga što je ovde umjesto nekih pojmova vezanih za organizaciju rezervnog sastava
19 Teritorijalne obrane, Civilne zaštite i toga sličnog, ubacivao neke pojmove koji
20 veže za predstavnika stranke ili postojeće funkcionere.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Ali da ne duljim, ovog, recimo, strana 3... Strana 3 ovog dokumenta,
2 tačka 6. Recimo: "Pojačati organizaciju vršenja fizičkog obezbeđenja od
3 vitalnog značaja u opštini."

4 Ovo je nešto što ćete naći u svim mogućim planovima, dokumentima
5 opština, udžbenicima srednje škole i tome slično.

6 Ovo, recimo, i član 7: "Uspostaviti kontrolu, izvršiti provjeru stanja
7 postojećih robnih rezervi, pristupiti..." - pa to je od riječi do riječi
8 prepisano tako u tim već spomenutim udžbenicima i tome slično.

9 "Intenzivirati informativno-propagandne aktivnosti, izvršiti
10 procjene..."

11 Ali, znači, 6, 7, 8..., član 11 - pa nać' ćete ga svagdje, u svakoj
12 teritorijalnoj organizaciji, u... u... u isključivo kod mjera Civilne zaštite.

13 On je, recimo, doslovno odatle prepisan. I to doslovno kaže: "Izvršiti
14 pripreme; stvaranje organizacionih i drugih uslova za zaštitu djece, trudnica,
15 starijih, bolesnih, invalidnih..." itd., itd., mislim. To je sve original
16 propisa... prepisano iz toga kako se treba da ponaša Civilna zaštita. To bi
17 mogao i iz drugog stepena, iz drugog ovaj... stepena, i jednog i drugog dijela
18 da... da citiram. Ovo kad kaže kako da se formira krizni štab - recimo na strani
19 5. Na strani 5-

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Josse, mi bismo mogli
2 nastaviti, ali ono što nam svjedok kaže jest, da stvar skratimo, da je svatko
3 tko je završio srednju školu to mogao napisati. To nije od velike pomoći. Dakle,
4 ako imate neko konkretno pitanje, onda u redu, ali inače, bojim se da ovo nije
5 od velike pomoći Vijeću, osim toga što nije trebalo neko konkretno znanje.

6 G. JOSSE: [simultani prevod] Ne, ja ću krenuti dalje.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Josse, kada gledam ovo, pitam
8 se: deset stranica, šest puta se stalno ponavljaju itd. Bismo li se mogli
9 složiti u vezi *pro memoria* reprodukcijom ovoga, jer nakon što radimo već na
10 ovome predmetu, bojim se da bismo pola svjetskih stabala mogli spasiti da
11 dokumenti za 19. 12. nisu bili kopirani. Naime, svako malo naliječemo na njega.

12 G. JOSSE: [simultani prevod] Da, to je dobra ideja. Ja ne radim kopije,
13 ali radim to kada znam da će svjedok o tome govoriti.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dobro. Također bi vrijedilo isto za
15 dokument pod brojem 14.

16 G. JOSSE: [simultani prevod] Da. To ćemo pogledati sljedeće. Dakle,
17 dokument pod razdjelnikom 14, molit ću pogledajte.

18 Takozvanih šest strateških ciljeva. Mi vidimo da je njih potpisao

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 gospodin Krajišnik prije nego što ste Vi postali zastupnikom. Recite, molim Vas,
2 kada ste Vi po prvi put saznali za postojanje tih šest strateških ciljeva?

3 O: Kada sam ovde došao... došao u Hag - pod tim imenom "strateški
4 ciljevi."

5 P: Jeste li Vi znali za postojanje tih ciljeva, široko govoreći?

6 O: Ne. Ne, mada mi jedan cilj koji je ovde pod brojem 2, tada se to nije
7 zvalo tim imenom, "strateški cilj", ali mi je, mislim, sad kad vratim sliku,
8 znam na šta se odnosi. Ali u tom trenutku njega niko nije zvao strateškim
9 ciljem, nego riječ je o nečemu drugom.

10 P: Ja od Vas neću tražiti da se bavite posebno sa ijednom od ovih šest
11 stvari. Samo bih htio da Vijeću kažete jesu li, po Vašoj procjeni, ovi ciljevi
12 igrali važnu ulogu u načinu razmišljanja Srba godine 1992.?

13 O: Može se tako reći, ali ako mi se dozvoli, ja bih mogao da dam svoj
14 komentar ovih ciljeva s obzirom da sam poznavao, odnosno da sam u toku rada sa
15 kolegama poslanicima upoznao dosta podobro svakog od njih i način njihovog
16 razmišljanja. Mogao bih iz te spoznaje da dosta kažem o sadržaju ovoga na šta se
17 ovo odnosi.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Josse, jedan dio odgovora
19 nisam u potpunosti razumio.

20 Gospodine Savkiću, Vi ste rekli, a govorili ste o drugome cilju koji je
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 naveden kao koridor između Semberije i Krajine.

2 Vi ste rekli da mislite da znate o čemu se zapravo radi, no da to u to
3 vrijeme nitko nije zvao "strateškim ciljem". A ako nije bio strateški cilj, čime
4 ste ga Vi onda u to vrijeme smatrali? Je li to bilo nešto što je bilo važno
5 učiniti, dakle postaviti, formirati taj koridor, ali ne zbog strateških razloga?
6 Kako bih ja trebao shvatiti Vaš odgovor, da Vi to ne poznajete kao strateški
7 cilj?

8 SVEDOK: Poštovani... poštovani sudija, poštovana gospodo, ovo ovde i ono
9 kako sam ja i što je bio život /sic/ je u tom trenutku bio više od bilo kog
10 političkog ili ne znam kog strateškog cilja. Samo, bit ću kratak onoliko koliko
11 me /?mi/ vrijeme dozvoli jer da... da osjetimo šta je ustvari to.

12 5. i 6. marta, hrvatske snage su ušle u Brod, zauzele Brod, Derventu,
13 Modriču. Znači, hrvatske... hrvatska regularna armija... evo to je... to je
14 istorijska činjenica; o tome nema fakta /sic/. Dalje dio od... od... od Modriče
15 je bio poznato pod muslimanskom, odnosno hrvatskom vlašću. Nikakve više
16 komunikacije, putne, vazdušne, riječne, Krajina nije imala. Preko Hrvatske nije
17 dozvoljeno. Poznato je, kompletnoj svjetskoj javnosti da je u -

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Savkiću, dopustite mi da Vas
19 ovde prekinem. Vi opisujete, odnosno barem ste počeli opisivati razne okolnosti
20 za koje ja shvaćam da ih smatrate relevantnima u vezi s postojanjem ovoga što se
21 naziva koridorom.

22 No, dajte da vidim jesam li ja Vas dobro razumio. Da li Vi nama
23 objašnjavate da to nije bio samo strateški cilj, već da je za vas bilo od

24

25

26

27

28

29

30

1 vitalne važnosti imati takav koridor? Dakle, da li bi to bio Vaš zaključak? Ili
2 možda imate nekih drugih zaključaka koje biste htjeli izvući iz ovih okolnosti
3 koje ste počeli sada opisivati?

4 SVEDOK: Poštovana gospodo, up... upravo sam bio na toj liniji. Ja sam
5 već došao do pravog razloga i povoda. Cilj je i ovde, na ovakav način
6 formulisan, kao i svi ovi drugi ciljevi. Prvo, očito je da su oni bili želja
7 poslanika iz raznih sredina Republike Srpske. Ali došao sam do toga da to nije
8 morao biti nikakav strateški cilj, da se u situaciji - a ja moram opisat' tu
9 sledeću situaciju - postupa... postupilo humano i ljudski, u tom trenutku -
10 znači, baš u ovom periodu kada je ovo donešeno. U Banjaluci smo imali slučaj da
11 je veliki broj beba, nedonoščad, ostao bez kiseonika. I to je već istorija.
12 Svakome živome naša legalna republička vlast se obratila: međunarodnoj
13 zajednici, hrvatskoj vladi preko Bobana, odnosno ove Hrvatske ove zajednice. Ja
14 vjerujem da su se obraćali i Muslimanima - da se na bilo koji način dostavi
15 kiseonik za bebe. Niko nije želio u tom trenutku da pruži tu neophodnu pomoć, za
16 razliku od drugih situacija o kojima ne želim... Dvanaest - svjetska javnost je
17 upoznata da je dvanaest beba, nedonoščadi pomrlo. Ali, svjetska javnost ne zna
18 ili nije htjela da zna šta je bilo sa onim koje su preživjele i u kojem stanju
19 su danas.

20 Ovo kao mjera, da je bilo dobre volje i posle, moglo je da se napravi

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 humani koridor. Moglo je da se napravi rijekom Savom plovni koridor. Moglo je da
2 se napravi vazdušni koridor.

3 Kako nijedan nije bio dozvoljen ni s kim, legitimno je pravo - ja ne
4 znam tko je to predložio, pretpostavljam da su to predložili poslanici, jer kad
5 se ne želi o tome ni da razgovara, a bilo je razgovora i posle vjerovatno toga -
6 kad se ne želi da razgovara, za mene je to više od strateškog... za mene je to
7 nešto što je sasvim normalno - da se najbližom komunikacijom napravi koridor. A
8 na tom koridoru stajala je regularna hrvatska vojska i niko drugi. Mogao bih i
9 druge da -

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine, mislim da je Vaš odgovor
11 jasan, barem u vezi sa ovime.

12 Gospodine Josse, izvolite.

13 G. JOSSE: [simultani prevod]

14 P: U redu. Djelomice i zbog ovoga ću Vam postaviti pitanja o ovim drugim
15 ciljevima - nadam se prilično kratko. Dakle, počnimo sa 6. Šesti cilj kaže:
16 "Izlaz Republike Srpske na more".

17 Koliko Vi znate, da li je to bilo od ikakve važnosti?

18 O: Izlaz Republike Srpske na more vjerovatno je bio... bilo želja, možda
19 namjera poslanika iz Hercegovine. Poredeći taj izraz u odnosu... taj 6. i
20 poslednji u odnosu na ovaj 2., mislim da za njega nije bilo ni potrebe u tom

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 trenutku, normalno, i uistinu ne znam otkud on, ali očito da nije niko ni probao
2 u toku čitavog perioda da na bilo koji način obezbedi izlaz na more.

3 P: Treći cilj, molim Vas: "Uspostavljanje koridora u dolini rijeke
4 Drine".

5 Što o tome možete reći?

6 O: Ako se to odnosi na moj koridor, putni pravac Milići - Konjević Polje
7 - Bratunac, odnosno ovaj dio dole prema Zvorniku, onda je to očito bilo
8 potreba... potreba, naša potreba, potreba građana. Moguće je da je to bilo isto
9 želja i prijedlog... prijedlog poslanika koji su bili iz ovog dijela. Znači, da
10 se ostvari jedan koridor da bi mi iz tog okruženja već jednom, konačno, izašli.
11 Pretpostavljam da je to.

12 Međutim, drugi dio ovog - evo, recimo, samo paralelu; kad sam se sjetio
13 ja bih molio ovaj... uvažene - ako je ovaj drugi dio, odnosno eliminisanje Drine
14 kao granice između srpskih država, onda ovaj treći cilj, sada koji sam ja
15 pročitao, i četvrti, u prvom dijelu "Uspostavljanje granice na rijekama /sic/
16 Uni" je apsolutno, sto posto suprotan jedan drugom - jer ako ovde se želi da se
17 eliminiše granica prema srpskoj državi Srbiji, mada ona nikad nije... nije u
18 svom ustavu imala... ni tada nije imala da je srpska država, nego država građana
19 - onda očito, kako u istoj... u istim odlukama, prema jednoj da nema granice, a
20 prema drugoj srpskoj državi, a to je Republika Srpska Krajina da se napravi
21 granica?

22 Mislim... ja uistinu, evo samo na ovom primjeru ne mogu baš da dokučim
23 šta je se želilo. Otkud ovo ime? Očito je neko nešto želio drugo. Molim Vas, i u
24 prvom: "Državno razgraničenje od druge dve nacionalne zajednice" - nikad se...
25 očito je da se ne kaže... "državno razgraničenje" - da, al' se ne kaže
26 "nezavisnost"; ne kaže se "spajanje drugoj državi", nego se ostavlja mogućnost
27 da se u eventualnim pregovorima dogovori da l' će to biti zajednica država kao
28
29
30

1 većina država... Znači, ja više to i doživljavam, većinu od ovih... od ovih
2 odluka kao neka pregovara... želje, pregovaračka platforma da se sa nekim
3 dogovori. Nijedan cilj ovde nije rečen eksplicitno da se mora vojno ostvariti.
4 Naprotiv, još jednom potenciram - ovako kako ja gledam, razumijem, poznavajući
5 mentalitet tih ljudi koje sam upoznao kasnije, mogu pretpostaviti ipak da su ovo
6 bile njihove želje, da je ovo bila njihova mogućnost da se sa drugim stranama
7 razgovara i da se sa njima dogovori. S obzirom da se nije uspjelo dogovoriti
8 iako je bilo sve potpisano u Lisabonu, odnosno u Sarajevu, i da je taj -

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Josse, imajući na umu Vaše
10 pitanje i ako pogledamo dijelove odgovore svjedoka, ono što on pretpostavlja da
11 je netko očigledno htio, zatim ono što on misli, nije više ni blizu Vašemu
12 pitanju.

13 G. JOSSE: [simultani prevod] Pa mi tvrdimo da je odgovor koristan zato
14 što je važan način na koji svjedok odgovara na pitanje. No, časni Sude, ja neću
15 -

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ja Vas ne sprečavam ako hoćete postaviti
17 još jedno ili dva pitanja s tim u vezi, ali -

18 G. JOSSE: [simultani prevod] Ja ću vrlo rado krenuti dalje.

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Izvolite.

20 Osim toga, gledam koliko je sati, gospodine Josse, ali to je opet druga
21 stvar - da se zadržim na prethodnoj... to nema nikakve veze sa mojom prethodnom
22 primjedbom.

23 Međutim, prije nego što najavam pauzu, ja bih htio postaviti jedno
24 pitanje zato što bismo se mogli i suviše udaljiti od njega. Postavljeno

25

26

27

28

29

30

1 Vam je, svjedoče, nekoliko pitanja u vezi s ovim dugim odgovorom o Klubu
2 zastupnika. Pitao Vas je gospodin Josse o tome kao i sudac Hanoteau. Uglavnom se
3 radilo o tome tko se s kime konzultirao na sastancima kluba zastupnika.

4 Sad mi recite, molim Vas, da li ja ispravno razumijem ako mislim da bi
5 predsjednik i potpredsjednik se konzultirali sa zastupnicima prije javnoga
6 sastanka kako bi pronašli prava rješenja - to bi dakle bilo prvo. I drugo - da
7 se također događalo da bi predsjedništvo ili, u primjeru kojega ste Vi dali sucu
8 Hanoteau, predsjednik republike dakle gospodin Karadžić, da bi se on konzultirao
9 sa zastupnicima; dakle, da su postojale konzultacije zastupnika i
10 potpredsjednika odnosno predsjednika skupštine, kao i konzultacije članova
11 Skupštine i Predsjedništva odnosno predsjednika Republike - kako ste rekli, o
12 vrlo važnim pitanjima. Recite mi, jesam li ja Vas dobro razumio?

13 SVEDOK: Vjerovatno ili je loš prijevod ili niste me pratili. Ali na
14 pitanje gospodina lijevo od Vas, ja sam doslovno izjavio: "Da, bilo je slučajeva
15 da smo lično tražili da predsjednik Republike, odnosno Predsjedništva dođe na
16 Klub odnosno Skupštinu da..." - evo, primer sam naveo Vance-Owenov plan, "da nam
17 pojasni zašto je stavljen paraf na... u Atini, na Vance-Owenov plan." To sam
18 jedan primer naveo. Verovatno da bi mogao... da, možda i kad je bilo... - znači,
19 u izuzetno važnim prilikama mi kao poslanici tražili smo da dođe i
20 Predsjedništvo, da čujemo njihovo mišljenje - zbog čega su nešto uradili ili
21 nisu uradili. Ali rekao sam - u izuzetno bitnim stvarima.

22 Ne znam da l' sam zadovoljio.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Da. Svakako. U vezi sa odgovorom
2 koji je dat Vama, gospodine Josse, mi je sad jasan.

3 Pauza će biti do 13.00h. Ali prije toga zamoliti ću da se svjedoku dâ
4 karta područje Vlasenice -

5 G. JOSSE: [simultani prevod] On je to i učinio.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Hvala. Pogledati ćemo to
7 poslije.

8 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim, ustanite.

9 ... Početak pauze u 12.29h

10 ... Sednica nastavljena u 13.05.h

11 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim, ustanite.

12 Izvolite sestî.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Najpre ćemo završiti sa ispitivanjem
14 svedoka, a zatim ima dve stvari koje želim da pokrenem i za to će nam trebati
15 otprilike sedam minuta na kraju današnje sednice.

16 Osim toga, da kažem, svedok nam je juče dao originale dokumenata koji su
17 predočeni obema strankama. Da li je potrebno da se ti originali i dalje zadrže
18 ili...?

19 G. JOSSE: [simultani prevod] Što se Odbrane tiče, ne.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Margetts?

21 G. MARGETTS: [simultani prevod] Pa, Tužilaštvo se nije o tome još
22 opredelilo.

23 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pa u redu. U svakom slučaju, to treba
24 učiniti pre nego što se završi svedočenje ovog svedoka.

25 Dakle, gospodine Savkiću, vratićemo Vam ove dokumente.

26

27

28

29

30

1 Gospodine Josse, Vi imate reč.

2 G. JOSSE: [simultani prevod] Pa ja se primičem kraju svog ispitivanja
3 ovog svedoka.

4 P: Ova karta, gospodine Savkiću - Vi ste na njoj povukli neke crte. To
5 se nalazi na grafoskopu. Molimo da se uključi grafoskop. To bi bio najzgodniji
6 način da se ovo ispita.

7 Molim Vas da nam pažljivo pokažete ova imena koja ste ćirilicom ispisali
8 Vi na karti.

9 O: Milići, znači. Ovo je granica, približna, s obzirom da nisam imao
10 dokumenat kad sam ovo crtao da bi nacrtao precizno. Ali uglavnom, sva mjesta su
11 znači uvedena. Ovo je granica opštine Milići. Ovo su... par ovih mjesta,
12 muslimanskim /?muslimanskih/, kojima smo ostavili mogućnost da se izjasne kojoj
13 od opština žele da prilaze.

14 Ovo je orijentaciono teritorija jednog dijela, znači, dijela rudnika
15 koji je na opštini Milići, odnosno Vlasenica, a usput predsjednik, gospodin
16 predsjednik, poštovani gospodin predsjednik Suda, me pitao gdje sam radio od
17 minskog polja - evo, ucrtao sam ga ovdje - ovaj pravougaonik.

18 P: Molim Vas da tu zastanete na trenutak. A šta ta reč u donjem desnom
19 uglu, ispisana ćirilicom, šta... hoćete li pročitati, molim Vas, tu reč?

20 O: "Rudnik". Rudnik. *Mine*. Rudnik.

21 P: Hvala. Nastavite.

22 O: Ova ovde teritorija gdje piše "SO, Srpska opština Vlasenica", "SO
23 Vlasenica", " Srpska opština Vlasenica" - njena granica, znači - ovo je sad ovaj
24 iscrt... iscrtkano, a sav ovaj preostali dio, znači, dijela grada Vlasenice i

25

26

27

28

29

30

1 sav ovaj ovdje dio gdje piše evo "MO Vlasenica", "Muslimanska opština
2 Vlasenica", to je znači muslimanska opština Vlasenica, zajedno sa dijelom grada.

3 P: A to malo područje koje ste obeležili isprekidanom linijom u gornjem
4 desnom uglu, to počinje slovom "K". Tu piše "Kresani". Zašto ste stavili tu
5 isprekidanu liniju tu?

6 O: To je bilo srpsko... srpsko selo. Ovaj... znači Srbi su tu... to je
7 ustvari Donje Raševo, Mladinovići i Kresani gore. To je srpsko selo, ali pripalo
8 je muslimanskoj opštini. I mislim... teritorijalno. Ali evo... ja ne znam da li
9 je ostavljena mogućnost njemu da se izjasni gdje želi... ne sjećam se. Zato sam
10 ga naglasio. Kao što sam naglasio i ovde iscrtkano muslimanska mjesta u... u
11 opštini Milići.

12 G. JOSSE: [simultani prevod] Molim broj.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da.

14 Sekretare, molim Vas.

15 SEKRETAR: [simultani prevod] To će biti D140.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim da izuzetno sekretar napravi
17 kopije ovog dokumenta za stranke i za Sudsko veće.

18 Gospodine Josse, možete nastaviti.

19 G. JOSSE: [simultani prevod]

20 P: Pre pauze, postavljeno Vam je više pitanja o poslanicima, odnosno
21 poslaničkom Klubu. Hteo bih sada da Vas pitam kakav je bio uticaj gospodina

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Krajišnika u poslaničkom Klubu. Recite, molim Vas, Sudskom veću, Vašu procenu
2 njegovog uticaja u tom telu.

3 O: Gospodin Krajišnik je bio jedan od jednakih u Klubu poslanika. Kad
4 kažem "jedan od jednakih" - ja sam već to nešto načio i on se ogleda u sledećem:
5 Klubovi poslanika znali su da traju ponekad i tri dana i tri noći. Razgovor,
6 razmjena mišljenja je trajala tako dugo i nije slučajno. Jedan od poslanika je
7 bio doktor klasične njemačke filozofije, Aleksa Buka... Buha. Bilo je još
8 nekoliko doktora nauka. Rekao sam, svi izuzev dvojice koji su imali višu
9 školu... Aleksa Buha je recimo doktorirao u Heidelbergu, u Njemačkoj, baš
10 njemačku klasičnu filozofiju -

11 P: Moram da Vas prekinem. Dajte da pokušamo da se zadržimo na predmetu
12 razgovora. Molim Vas da se usredsredite na ono što sam Vas pitao, dakle uticaj
13 gospodina Krajišnika - ako ga je uopšte bilo - unutar Kluba poslanika.

14 O: Njegov uticaj, ja sam rekao, to su bili takvi profili ljudi da on u
15 smislu... pa nismo mi sekta. Ja sam Vam objasnio, ovaj... ko je Klub činio. Kad
16 sam rekao da smo radili po tri dana i po tri noći - znači, tako su diskusije
17 bile raznovrsne, argumentovane, da na iznošenje naših mišljenja, sugestija, nije
18 mogao uticati ni... ni... ni doktor klasične njemačke filozofije. Prema tome,
19 nije mogao ni gospodin Krajišnik. U svemu smo se potpuno osjećali ravnopravni.

20 P: Vi ste govorili o pojmu Proširenog predsedništva. Da li ste ustvari
21 uopšte prisustvovali nekom sastanku Predsedništva u toku 1992. godine?

22 O: Nisam ja govorio... poštovana gospodo, nisam ja govorio o Proširenom
23
24
25
26
27
28
29
30

1 predsjedništvu. Vi ste prvi put spomenuli to Prošireno predsjedništvo i što se
2 mene lično tiče, ja nikada nit' sam vidio nit' je, da zasjeda, niti da postoji
3 to Prošireno predsjedništvo.

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pitanje je bilo da li ste Vi ikada
5 prisustvovali sastanku Predsedništva, bez obzira da li je prošireno ili normalno
6 Predsedništvo - ali, da li ste Vi ikada prisustvovali, dakle, bilo kom sastanku
7 Predsedništva?

8 SVEDOK: Na koje Predsedništvo Vi mislite? Postoji Predsjedništvo Narodne
9 Skupštine Republike Srpske. Postoji Predsjedništvo Republike Srpske.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Mislim na Predsjedništvo Republike
11 Srpske.

12 SVEDOK: Nikada nisam ja kao poslanik nisam prisustvovao Predsjedništvu
13 Republike Srpske.

14 G. JOSSE: [simultani prevod]

15 P: A kako ste onda mogli da kažete da gospodin Krajišnik nije član tog
16 tela?

17 O: Ja sam to objasnio. Nikada nisam čuo da postoji Prošireno
18 predsjedništvo. Taj... taj pojam, ne znam, mislim. Taj termin nije postojao. U
19 zvaničnoj komunikaciji među nama pojam Prošireno predsjedništvo nije postojao.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Sudiya Hanoteau ima pitanje za Vas.

21 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Vratiću se na nešto što je rečeno
22 pre nekih četvrt sata o sastancima prilično neformalne prirode između
23 Predsedništva i Kluba poslanika.

24

25

26

27

28

29

30

1 Mene interesuje kako ste Vi znali, odnosno kako ste gledali na ulogu
2 predsednika, gospodina Karadžića i potpredsednika - ukoliko su bili tamo - na
3 tim neformalnim sastancima Kluba poslanika? Vi nam kažete da je gospodin
4 Krajišnik bio "prvi među jednakima", odnosno "jednak, ravnopravan sa svima".
5 Pretpostavljam da, što se tiče Predsedništva, Vi imate neku predstavu o tome
6 kakva je vrsta odnosa postojala između poslanika i članova Predsedništva. Kako
7 su se te stvari odvijale, molim Vas, recite nam.

8 SVEDOK: Potpuno demokratski, članovi Predsjedništva, znači, mogli su
9 iznijeti svoje mišljenje u toj raspravi. Nekad su ga iznosili, a nekad ga nisu.
10 Još jednom potenciram. Isključivo su bili, znači, na izuzetno bitnim sa...
11 sas... sastancima Kluba kada se uistinu rješavalo nešto što je životno važno za
12 Republiku Srpsku. Rekao sam, kod Vance-Owenovog plana mi smo tražili, poslanici,
13 da predsjednik Republike izađe i da obrazloži šta je potpisao, odnosno šta je
14 parafirao i zašto je parafirao. I on je to objašnjavao.

15 U drugim situacijama iznio...iznio si je svoje mišljenje, kao i gospodin
16 Koljević, kao i gospođa Plavšić. Recimo, bila su određena zaduženja verovatno
17 među Predsjedništvom. Gospođa Plavšić je uglavnom oko tog humanitarnog dijela
18 odnosa sa, čini mi se, organizacijama Ujedinjenih nacija i tako..., ona je o
19 tome, recimo, znala da govori. U tom smislu, znači.

20 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] A znači, Predsjedništvo nije
21 izdavalo nikakva uputstva Klubu poslanika. Nije bilo takvih instrukcija; nije
22 bilo nikakvog odnosa podređenosti odnosno hijerarhije između Predsjedništva i
23 poslanika? Je li tako?

24

25

26

27

28

29

30

1 SVEDOK: Tako je. Upravo je tako. Tol'ko su pametni ljudi bili da im nije
2 niko mogao, što bi na srpskom rečeno, "soliti pamet".

3 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Hvala, gospodine.

4 G. JOSSE: [simultani prevod]

5 P: Pre nego što ste postali aktivni poslanik, u jesen 1992. godine, da li
6 ste Vi lično poznavali gospodina Krajišnika?

7 O: Moguće je da smo se susretali, znači, u prolazu kroz Miliće, moguće.
8 Ali prije tog datuma, moguće je da sam ga vidio na, recimo, jednom sastanku. To
9 se zvao - ne mogu sad da se sjetim - neki je simpozijum intelektualaca bio i
10 imao sam čast da prisustvujem tom sastanku. Recimo, tada sam vidio gospodina
11 Krajišnika. Ne bih rekao da smo do tada nešto posebno se poznavali. Znači,
12 vjerovatno da smo se vidjeli. Doduše, možda... možda par puta. Ali da smo vodili
13 neku dugu konverziju /?konverzaciju/ il' nešto... - do tog perioda - ne sjećam
14 se. Kad sam postao poslanik, viđao sam ga, normalno, češće, na zasjedanjima.

15 P: U redu. A sada bih hteo da porazgovaramo najpre o periodu pre nego
16 što ste postali aktivni poslanik u jesen 1992. godine. Vi ste opisali da ste
17 imali neke ograničene kontakte s gospodinom Krajišnikom. Pretpostavljam da ste o
18 njemu čitali u novinama, viđali ga na televiziji. Do tog trenutka, pre nego što
19 ste imali i lične odnose ili kontakte sa njim, ili ličnih poslova, kakav je bio
20 Vaš utisak o njemu? Odnosno, procena?

21 O: Pa ja moram reći, kao predsjednika tadašnje Skupštine Bosne i
22 Hercegovine, da sam uvažavao njegov rad, cijenio. Ne mogu reći da ga nisam ni
23 volio. Zašto da ne? I ne samo ja, nego većina stanovnika, i ne samo Srba - da

24

25

26

27

28

29

30

1 odma' budemo jasni. Mnogi, i Muslimani, su u svojim komentarima uvijek pra...
2 pravili paralelu, recimo, između njega i nekih, pod znacima navoda, njihovih
3 političara, i govorili su da je čovjek koji je sposoban, koji zna voditi tu
4 Skupštinu. U tom smislu. Neosporno, još jednom potenciram, zašto da ne? Imao je
5 popularnost, volili smo ga.

6 P: A da li se Vaša ocena o njemu na bilo koji način izmenila kada ste
7 postali poslanik?

8 O: Ne. Ne. Samo je ovde bio drugi posao. Bilo mu je previše teško s
9 nama, imam osećaj, upravo zbog toga o čemu sam pričao. Rad u Klubu poslanika je
10 izgledao kao da nas ima... kol'ko nas ima da tol'ko ima i partija. Zato što smo
11 svi iznosili svoja razmišljanja, zato su nam tol'ko i trajale... A i bogami,
12 situacija je bila previše ozbiljna da bi olako se prelazilo preko stanja koje je
13 tada vladalo.

14 P: Opisali ste kako je bio popularan. A kako ocenjujete vlast koju je on
15 imao u Republici Srpskoj? Ili moć?

16 O: Gospodin Krajišnik nije imao nikakvu moć. Narodna Skupština Republike
17 Srpske je tada i u tom znači, periodu, dok je bila u... dok su bili u sastavu
18 znači, Bosne i Hercegovine, i u Narodnoj Skupštini, je bila institucija koja je
19 uistinu imala ugled svoj. Ličnim primerom, manje-više, svaki skoro taj poslanik
20 zasluživao je to poštovanje. I građani nisu gledali Narodnu Skupštinu u tom
21 smislu da je Momčilo Krajišnik personifikacija Narodne Skupštine. Naprotiv, ja
22 sam već rekao, moguće je... moguće je da je bio popularniji od nas ostalih,
23 poslanika. Nisam siguran u svom mjestu ovaj... i u svom kraju da je bio
24 popularniji od mene. Mada neću nikad o sebi ništa reći. Ali bio je popularan,

25

26

27

28

29

30

1 rekao sam. Ali da je imao neku moć, i ne vid... ne vidim u čemu bi u tom periodu
2 mogao da iskaže tu svoju moć.

3 P: U redu. Hvala Vam.

4 G. JOSSE: [simultani prevod] Nemam više pitanja.

5 [Sudije većaju]

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Margetts, da li ste spremni da
7 počnete sa unakrsnim ispitivanjem gospodina Savkića?

8 G. MARGETTS: [simultani prevod] Da.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu.

10 Gospodine Savkić, sada će Vas ispitivati gospodin Margetts, tužilac.

11 G. MARGETTS: [simultani prevod] Ja bih samo zamolio sudsku
12 poslužiteljicu da pomakne grafoskop tako da vidim svjedoka.

13 Časni Sude, mi imamo jedan komplet dokaznih predmeta koje bismo htjeli
14 razdijeliti i htio bih sada iskoristiti priliku da se to učini.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da.

16 Imate li kakav indeks s njima, gospodine Margetts?

17 G. MARGETTS: [simultani prevod] Da, časni Sude.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Aha, vidim, on je odvojen. U redu.

19 Vijeću ne smeta ako se ovakve aktivnosti naprave i prije pauze i to ove zadnje,
20 prije nego što počne unakrsno ispitivanje.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. MARGETTS: [simultani prevod] Da, časni Sude. Ja ću paziti na to u
2 budućnosti.

3 Unakrsno ispituje g. Margetts:

4 [Tužilac ispituje putem prevodioca]

5 G. MARGETTS: [simultani prevod]

6 P: Gospodine Savkiću, dobar dan.

7 O: Dobar dan.

8 P: Gospodine Savkiću, dok Vas je ispitivao moj uvaženi kolega, gospodin
9 Josse, Vi ste imali prilike sucima iznijeti jedan kraći pregled raznih funkcija
10 na kojima ste bili u razdoblju od 1991. pa do kraja 1995. Ja bih Vas samo sada
11 pitao sljedeće: te dužnosti koje ste imali u stranci, u organima vlade i u
12 vojnim organima, recite, je li to bio cjelokupni opis? Da li ste rekli sve
13 funkcije na kojima ste bili ili ste imali još neke funkcije o kojima biste
14 htjeli Vijeću kazati sada?

15 O: Mislite li na funkcije po vojnoj i po organima vlasti? Na koje
16 funkcije mislite - sve?

17 P: Gospodine Savkiću, ja mislim da je moje pitanje bilo sasvim jasno.
18 Stranka, vladini organi i vojska. Dakle, mislim na sva ta tijela, kako sam i
19 rekao.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Počnimo sa strankom.

21 SVEDOK: U tom periodu, znači, u periodu tamo negdje - ne bih mogao sada
22 reći kad je to bilo - da li krajem 1991., da li početkom devedeset... da, da, da
23 - to bi moglo bit moguće. Početkom 1992. godine, kada je predsjednik Srpske
24 demokratske stranke, jedan gospodin stariji - govorim za Opštinski odbor
25 Vlasenica - kada je znači, on nije mogao više zbog bolesti i starosti da obavlja
26
27
28
29
30

1 - mislim da sam do te, u tom vremenu, sad ja ne znam, ne mogu da se sjetim koje
2 je to vrijeme, bio preuzeo vršiti dužnost predsjednika Srpske demokratske
3 stranke u Vlasenici. Ako mislite na to. To mene nije pitao gospodin iz Odbrane.
4 Ali čim su se opštine raspodijelile, znači, gore su - pretpostavljam ako nije
5 već bio zamrznut, a mislim da je u ovom periodu i zamrznut rad Srpske
6 demokratske stranke - tako da... sad se ne sjećam detalja... znam da je postojao
7 u Milićima prvi predsjednik koji je izabran ili je možda već i u tom trenutku
8 bio izabran, ja vjerujem 1993. godine, bio neko drugi. Nisam ja jer tada sam bio
9 u vojsci. Oko stranke /sic/.

10 P: I do kraja 1995. jeste li imali još neku funkciju u stranci?

11 O: 1993. godine, kad je odmrznuto... ooh... da, da... od 1993. kad...
12 kad je odmrznuto, da, bio sam član, pretpostavljam, ne pretpostavljam nego bio
13 sam član Opštinskog odbora Srpske demokratske stranke u Milićima. Ako je to
14 funkcija.

15 P: Do kada?

16 O: Član Srpske demokratske stranke, to sam već rekao, sam i danas.

17 P: A sada, molim Vas da se -

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dopustite mi da nešto pojasnimo.

19 Vaš odgovor je bio da ste bili član Općinskog odbora Srpske demokratske
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 stranke u Milićima. Gospodin Margetts je pitao do kada, a onda ste Vi rekli: "Ja
2 sam i danas član Srpske demokratske stranke."

3 Da li to znači da ste i danas član Općinskog odbora SDS-a?

4 SVEDOK: U Milićima? Da.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Nastavite, gospodine Margetts.

6 G. MARGETTS: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

7 P: Dakle, sada Vas molim da se usredotočite na vladine organe, dakle, od
8 1991. pa do kraja 1995. Molim Vas, detaljno nam navedite svaki vladin organ
9 kojega ste bili član.

10 O: Ni jednog... ni jednog vladinog organa, kol'ko se ja sjećam.
11 Nijednog. Nijednog vladinog organa nisam bio član. Trebali bi me stvarno
12 podsjetiti ako mislite... - ali nijednog vladinog organa u periodu ovom nisam
13 bio član. Nisam mogao biti član zato što sam bio poslanik. Ustvari, tada je i
14 moglo doduše biti se i član. Da, tada se moglo, sad ne može.

15 P: A sada nam recite nešto o vojnim organima. Od mobilizacije 1991. do
16 kraja 1995. Dakle, molim Vas, konkretno nam navedite u tom vremenskom razdoblju
17 u kojoj ste, dakle, svaku od jedinica u kojoj ste bili i u kojem ste točno
18 svakom vojnom organu sudjelovali u tome periodu.

19 O: Već sam rekao... Nisam samo čuo datum početka, kad... kad Vas
20 interesuje.

21 P: Gospodine Savkiću, isti datum koji Vam ponavljam otkako sam počeo.

22 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodin Margetts, gospodin Savkić nije
23 čuo prvi datum.

24

25

26

27

28

29

30

1 Gospodin Margetts Vam postavlja pitanje: "Od mobilizacije 1991. pa do
2 kraja 1995."

3 Dakle, počinjemo s mobilizacijom 1991. Koja je bila Vaša prva vojna
4 dužnost?

5 SVEDOK: Mobilizacija 1991. godine - ne, nikakve vojne dužnosti nisam...
6 izuzev šta sam bio raspoređen - ako mislite na to - u tom zajedničkom nastavnom
7 centru 752, u Tuzli. To je mješoviti nastavni centar, znači, centar u kome
8 oficiri obučavaju prevashodno oficire. Ako na to mislite. I nisam mobilisan. Tu
9 mi je bio raspored.

10 Rekao sam da sam stupio... U knjižici stoji - ne mogu da se sad sjetim -
11 da li je 04.04. il' 06.04. Mislim 06.04.1992. godine, po knjižici, i rekao sam
12 da sam tada obavljao dvostruko... dvostruko... dvostruku radnju jednu u firmi, a
13 drugu sam, kad sam imao vremena, radio inžinjerijsko obezbeđenje, odnosno pri,
14 prvo je bila komanda ovoga... rezervnog bataljona. Znači, potrebe eventualno
15 njihove, a kasnije kada je to preraslo u komandu... komandu aaa... grada - tako
16 je se zvala - Komanda grada, zadržao sam te poslove, znači, bio sam zadužen za
17 inžinjerijsko obezbeđenje. Do... to sam radio, znači, do proboja na rudnik. Na
18 rudniku sam, ako je imalo zvanje, komandant odbrane rudnika i to sam bio negdje
19 tamo do, znači, od kraja juna do početka septembra, a onda sam se ponovo vratio,
20 početkom septembra -

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Savkiću, nažalost ja Vas moram
22 prekinuti. Ne znam koliko biste Vi to još dalje govorili, ali mi moramo dovršiti
23 današnji rad u 13.45h, a kao što sam rekao na početku ove sjednice, mi moramo
24 riješiti još nekoliko pitanja. No, bez obzira na to, unakrsno ispitivanje je

25

26

27

28

29

30

1 počelo. Ja ću Vas zamoliti, vratite se ponovno u sudnicu u ponedjeljak.

2 Gospodine tajniče, da li radimo ujutro ili?

3 SEKRETAR: [simultani prevod] Popodne, časni Sude.

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dakle, popodne.

5 Vidimo se u ponedjeljak kada će se nastaviti unakrsno ispitivanje.

6 Počinjemo s radom u 14.15h i to mislim u istoj ovoj sudnici. Molim Vas, pođite
7 sa našom poslužiteljicom. Ja Vam moram još jedanput dati uputu da ni s kim ne
8 razgovarate o Vašem iskazu, bilo onome kojega ste do sada dali ili kojega ćete
9 tek dati. Hvala.

10 [Svedok se povlači]

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ja bih se ukratko htio baviti dvjema
12 stvarima. Najprije bih počeo sa beskrajnom pričom o dokaznim predmetima i
13 prijevodu istih. Vijeće bi htjelo skrenuti pažnju stranama na to da postoji
14 jedan broj nepotpuno prevedenih dokaznih predmeta. Dana 15.12. Vijeće je
15 zatražilo da obje strane stave na raspolaganje prijevode do 15. januara 2006.
16 Vijeće još uvijek nije primilo prijevode za mnoge od tih dokaznih predmeta.

17 Što se tiče Tužiteljstva, sljedeći dokazni predmeti su još uvijek bez
18 prijevoda: P954, P968 do, uključujući P973, P976 do P978 uključivo, i P992 te
19 P1008.

20 Sljedeći dokazni predmeti Obrane također kasne: D84, D113, D114 i D123.
21 Vijeće ponovno zahtijeva od strana u postupku da dostave prijevode rečenih

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 dokaznih predmeta i to ovaj put, najkasnije 10. februara.

2 Dana 15. decembra, Tužiteljstvo je također dobilo zahtjev da provjeri
3 točnost prijevoda nekih dijelova dokaznih predmeta P851, P852 i P877A. Vijeće
4 traži od Tužiteljstva da to učini najkasnije do 10. februara. Od 15. decembra
5 prošle godine ima još nekoliko dokaznih predmeta za koje prijevodi nisu gotovi.
6 Radi se o dokaznim predmetima Optužbe: P1034, P1049 i P1050, te o dokaznim
7 predmetima Obrane: D113, D114, D123 i D127 do D129. Raspravno vijeće zahtijeva
8 od strana da prijevode ovih dokaznih predmeta dostave najkasnije do 17.
9 februara.

10 Pomalo sam zbunjen zato što vidim slične brojeve na mom popisu sa
11 različitim datumima, ali ja ću to provjeriti preko vikenda da vidim gdje je
12 greška.

13 Osim toga, Vijeće podsjeća strane u postupku da su 17. januara preuzele
14 na sebe zadatak dostave B/H/S verzije dokumenta D106, o čemu su se obje strane
15 usuglasile. Ovu verziju dokumenta treba dostaviti Prevoditeljskoj službi na
16 prijevod.

17 Dokazni predmet podnesen u vezi sa iskazom svjedoka Banduke, podnesen je
18 dana 17. novembra. Vijeće, uzevši u obzir koliko je vremena prošlo od usvajanja
19 dokumenta i rasprave strana, traži od strana u postupku da se konzultiraju te da
20 dostave usuglašenu verziju najkasnije 3. veljače.

21 Toliko o dokaznim predmetima za koje prijevodi još nisu gotovi. Sada ću
22 vrlo pažljivo ponovno provjeriti o kojim se dokumentima radi. Dakle, D113, D114
23 itd. i ako bude bilo potrebe da se rade kakvi ispravci, to ću učiniti početkom
24 tjedna.

25

26

27

28

29

30

1 I zadnja stvar o kojoj bih sada htio govoriti je sljedeća: Vijeće je
2 vrlo pažljivo razmotrilo zahtjeve Obrane od 20. januara 2006. u vezi s napretkom
3 izvođenja dokaza Obrane. Pa bi Vijeće htjelo iznijeti, u tom smislu, neke
4 opaske. Dana 26. aprila 2005., Vijeće je izdalo nalog o rasporedu za preostalo
5 vrijeme suđenja. Iako je Obrana ranije izjavila da bi željela optuženoga pozvati
6 kao prvoga svjedoka, na konferenciji po pravilu 65ter, održanoj 23.08.2005.
7 odvjetnici su najavili da to neće biti moguće.

8 Dana 5. oktobra 2005., Obrana je dostavila privremenu listu svjedoka uz
9 koju su išli kao prilog sažeci po pravilu 65ter. U skladu s procjenom datom toga
10 dana, očekuje se da će optuženi svjedočiti 175 sati, i to samo u glavnom
11 ispitivanju i to na 56 različitih tema. Sljedećega dana, Vijeće je - upućujem
12 Vas sve na transkript stranicu 17221 - Vijeće je, dakle, izrazilo zabrinutost
13 zbog ukupnog broja sati koje je Obrana, po svemu sudeći, zatražila za izvođenje
14 svojih dokaza, uključujući i procjenu vremena za davanje iskaza optuženog.

15 Dana 15. novembra 2005. Obrana je najavila da će optuženi početi sa
16 svojim iskazom 23. januara 2005. 18. novembra - tri dana kasnije, dakle - Vijeće
17 je izmijenilo svoj prethodni nalog o rasporedu i tako Obrani dalo još sedam
18 tjedana za izvođenje dokaza. Izvođenje dokaza Obrane se, dakle, sada treba
19 završiti 28. aprila 2006. osim ukoliko ne dođe do nekih iznimnih okolnosti.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Dana 20. januara 2006, Obrana je obavijestila Vijeće da je ciljani datum
2 za pozivanje optuženoga na svjedočenje 20. februar 2006. Obrana je dodala da
3 pokušava skratiti procijenjeno vrijeme glavnoga ispitivanja optuženoga i to tako
4 što se služi pravilom 89(F) i putem usuglašanih činjenica u skladu s pravilom
5 65ter(H). I na kraju, Obrana je kazala da iako "radi na osnovi koju smo
6 planirali za izvođenje dokaza Optužbe i dovršenju istoga do određenoga datuma,
7 28. aprila, Obrana očekuje da će pozvati oko 70 svjedoka". Danas, 27. januara
8 2006. Vijeće je dobilo obavijest o 20 svjedoka, uključujući i optuženoga za koje
9 je Obrana sasvim sigurna da ih namjerava pozvati.

10 Vijeće bi željelo iskazati svoju veliku zabrinutost zbog očigledne
11 nemogućnosti pomirenja podataka koje smo dobili o izvođenju dokaza tijekom
12 sljedećih tjedana, te rezolutnosti da se postupi u skladu sa nalogom o
13 rasporedu.

14 Vijeće je izvelo određene optimističke kalkulacije. Započeli smo od
15 hipotetske pretpostavke da će Obrana pozvati samo 18 svjedoka nakon optuženoga,
16 kako je to najavljeno u današnjoj obavijesti. Od 20. februara do 28. aprila
17 stoji, zapravo, maksimalno 48 sudskih dana i to samo bez vikenda i službenih
18 praznika UN-a - što znači da je to manje od 160 sati svjedočenja, uzevši u obzir
19 vrijeme koje treba potrošiti na proceduralna pitanja i moguća odlaganja. Čak ako
20 pretpostavimo da će glavno ispitivanje optuženoga trajati samo 90 sati, što je
21 oko pola vremena koje je Obrana najavila, te uz pretpostavku da će Tužiteljstvo
22 svoje unakrsno ispitivanje ograničiti na pola toga vremena i naravno, uz
23 pretpostavku da suci nemaju pitanja, to bi značilo da dobivamo rezultat od 135

24

25

26

27

28

29

30

1 sati svjedočenja samo optuženoga.

2 Ako drugih 18 svjedoka budu svjedočili samo 4 sata, dakle, svaki od
3 njih, i to u glavnom ispitivanju, u unakrsnom ispitivanju i u odgovorima na
4 pitanja sudaca, za te iskaze će trebati 72 sata. Ako dodamo 135 sati optuženoga
5 i ovih 72 sata, stižemo do rezultata od - kako su ljudi koji rade sa mnom
6 napisali - od više od 200 sati. Dakle, da budem precizan - 207 sati, što je već
7 daleko izvan onog vremenskog okvira kako ga mi realistično predviđamo između 20.
8 februara i 28. aprila.

9 Rezultat ovoga računa predstavlja veliku zabrinutost za Vijeće. Vijeće
10 nije u mogućnosti ispuniti svoje obveze temeljem pravila 73ter (B) i (C), kako
11 bi se od nas to i očekivalo, a to znači: na osnovi informacija... to pravilo
12 zahtijeva od Obrane da stavi na raspolaganje... Vijeće ponavlja, još jednom, da
13 na Obrani stoji organizirati izvođenje svojih dokaza na najbolji mogući način. A
14 to znači da se moraju pozvati najrelevantniji svjedoci, te da se isti moraju
15 ispitati što je moguće djelotvornije kako je Vijeće tražilo i od Optužbe za
16 vrijeme izvođenja njihovih dokaza.

17 Stoga Vijeće apelira na Obranu da nastavi planirati izvođenje svojih
18 dokaza unutar okvira koji su navedeni i u Nalogu o rasporedu, kao i na osnovi
19 realistične procjene situacije. Ovime se završavaju opaske Vijeća o napretku
20 izvođenja dokaza Obrane.

21 Ovime smo završili sa današnjim ročištem. Ja sam trebao završiti malo
22 ranije zato što je trajalo malo više od sedam minuta i ispričavam se ovom

23
24
25
26
27
28
29
30

1 prilikom tehničarima i prevoditeljima.

2 Rasprava se prekida do ponedjeljka u 14.15h.

3 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim, ustanite!

4 ... Sednica završena u 13.55h.

5 Nastavak zakazan za ponedjeljak,

6 30.01.2006., u 14.15h.

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

petak, 27.01.2006.

Predmet br. IT-00-39-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.